

T.C.
BİLECİK VALİLİĞİ

İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

2019 YILI
İL BRİFİNGİ

Necmettin YOLDAŞ
İL Müdürü

Kadro ve Personel Durumu

Tablo : İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Personel Listesi

SINIFI	Merkez	Bozüyük	Osmaneli	Söğüt	Gölpazarı	Pazaryeri	Yenipazar	İnhisar	TOPLAM
İl Müdür Vekili	1	-	-	-	-	-	-	-	1
İl Md.Yrd.	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Avukat	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Şube.Md.	3	-	-	-	-	-	-	-	3
Şube Md.V.	5	-	-	-	-	-	-	-	5
İlçe Md.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İlçe Md.V.	-	1	1	1	1	1	1	1	7
Zir.Mühendisi	28	6	6	4	-	2	-	1	47
Mühendis 4/B Sözleşmeli	4	-	1	3	3	2	2	1	16
Harita Mühendisi	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Harita Mühendisi 4/B	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gıda Mühendisi	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Gıda Müh. 4/B Sözleşmeli	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Su Ürünleri Mühendisi	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Su Ür.Müh.4/B Sözleşmeli	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Veteriner Hekim	8	5	4	3	2	2	-	-	24
Vet Hek 4/B Sözleşmeli	-	-	-	1	-	-	1	1	3
Ziraat Teknikeri	4	3	-	-	-	1	-	-	8
Harita Teknikeri	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Ziraat Teknisyeni	4	1	2	1	1	-	-	-	9
Gıda Teknisyeni	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Teknisyen (Diğer)	2	2	-	-	-	-	-	-	4
Vet.Sağ.Teknikeri	2	2	-	-	1	-	-	1	6
Vet.Sağ.Teknisyeni	1	-	1	-	-	-	-	-	2
Sağlık Teknikeri	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Sayman	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ayniyat Saymanı	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sivil Sav.Uzmanı	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Bilgisayar İşletmeni	2	1	-	-	-	-	-	-	3
Sosyolog	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Ambar Memuru	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Memur	1	-	1	2	-	-	-	-	4
V.H.K.İ.	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Şoför	1	1	-	-	1	1	-	-	4
Hizmetli	2	-	-	-	-	-	-	-	2
D.İşçi	27	1	-	1	3	1	2	1	36
4/B Sözleşmeli	2	-	-	-	2	-	1	-	5
TOPLAM	112	25	16	17	14	10	7	6	207

GENEL TARIMSAL YAPI

Bilecik ili yüzölçümü 4.307 km² dir. Bilecik nüfus yoğunluğu 52 kişi/km²'dir.

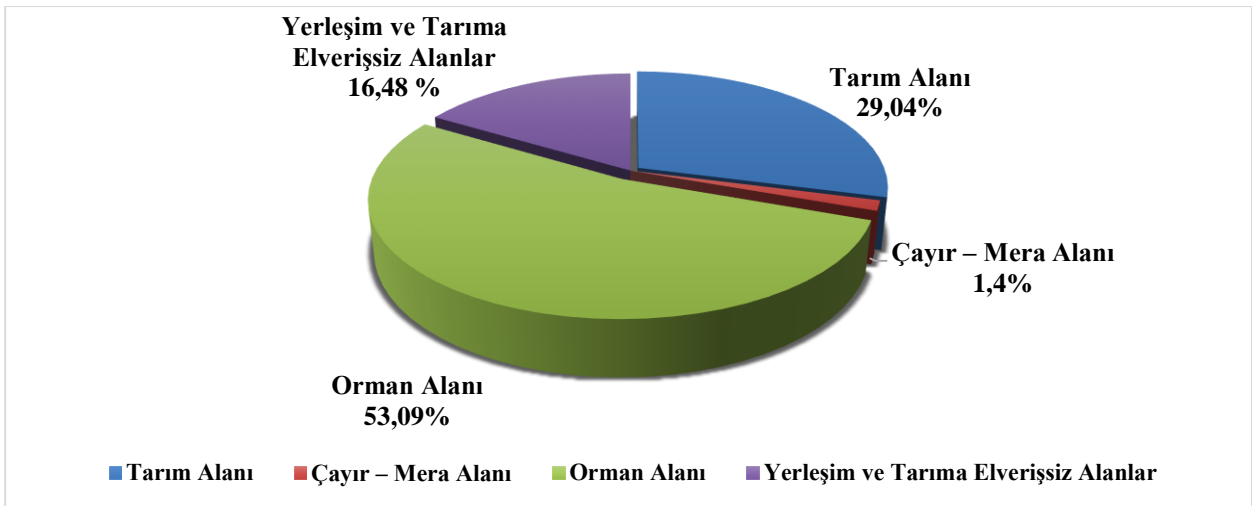
Nüfus Bilgileri

Toplam Nüfus	: 223.448
Toplam Kent Nüfus	: 180.302
Toplam Kırsal Nüfus	: 43.146
İlçe Sayısı	: 8
Köy Sayısı	: 245
Belde	: 3

Tablo: Toprak Varlığı

Toprak Varlığı Dağılımı	Alan (Da)	(%)
Tarım Alanı	1.250.807	29,04
Çayır – Mera Alanı	60.084,67	1,4
Orman Alanı	2.286.410	53,09
Yerleşim ve Tarıma Elverişsiz Alanlar	709.698,33	16,48
Toplam	4.307.000	100

Grafik : İlimiz Toprak Varlığı Dağılımı

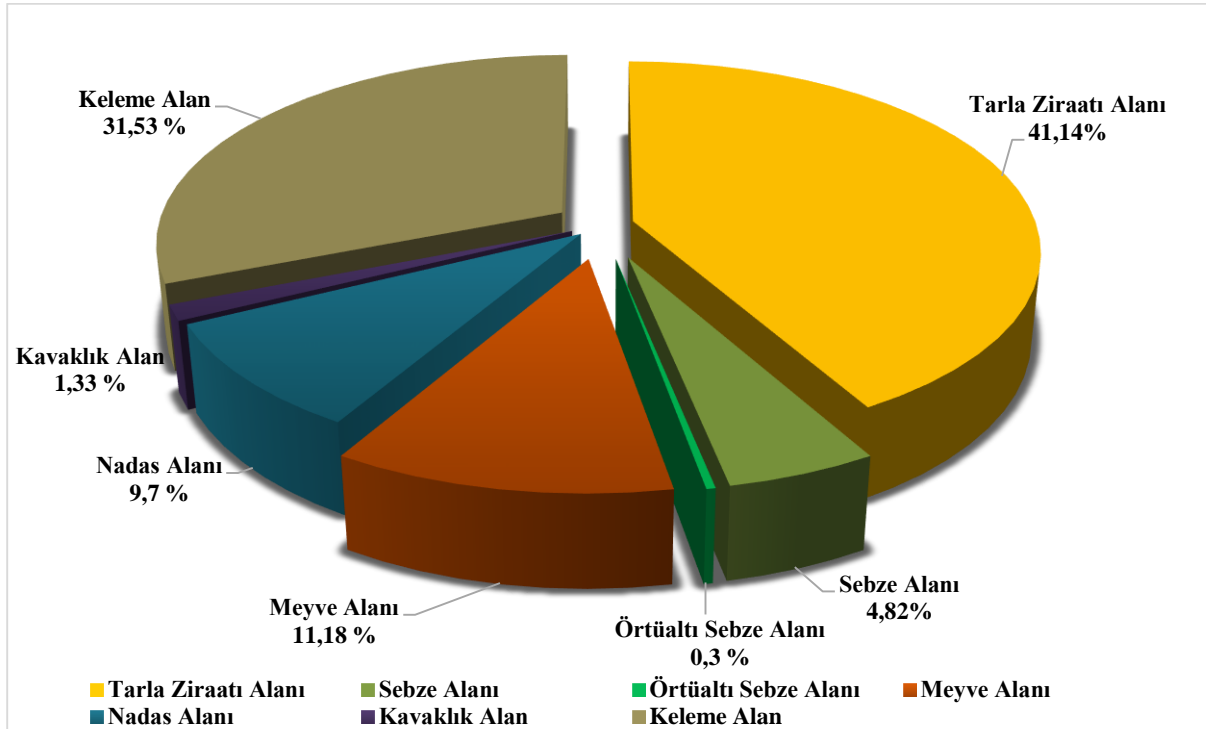

Tablo: Tarım Alanlarının Dağılımı

Tarım Alanı Türü	Alan (Da)	% Dağılım
Tarla Ziraatı Alanı	514.572	41,14
Sebze Alanı	60.175	4,82
Örtüaltı Sebze Alanı	3.672	0,30
Meyve Alanı	139.918	11,18
Nadas Alanı	121.535	9,70
Kavaklık Alan	16.584	1,33
Keleme Alan	394.351	31,53
Toplam	1.250.807	100

Not: 2019 Yılı İVA Verileri

Grafik : 2019 Yılı Tarım Alanları Dağılımı

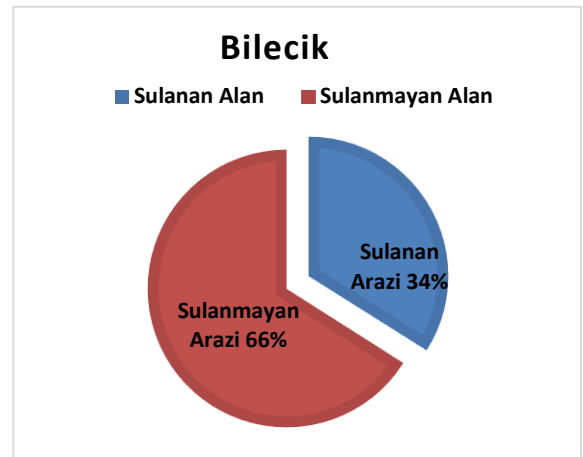
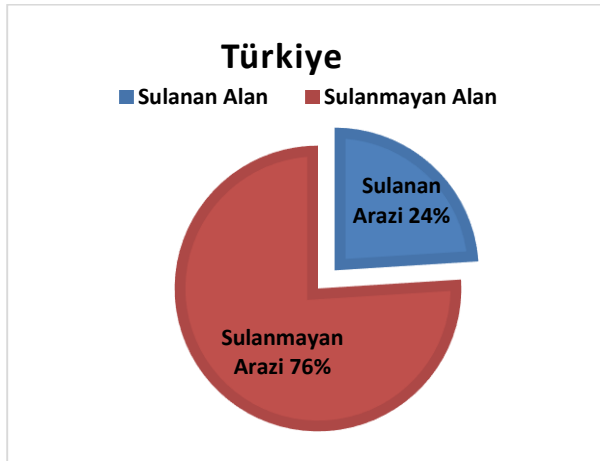
Tablo : Su Kaynakları Durumu

Bilecik İli Su Kaynakları Potansiyeli	
Yerüstü Suyu (İl Çıkışı Toplam Ort. Akımı)	320,0 Hm ³ /Yıl
Yer Altı Suyu (İldeki Toplam Emn.Rezerv.)	54,7 Hm ³ /Yıl
Toplam Su Potansiyeli	374,7 Hm³/Yıl

Tablo : Sulanma Durumu

Sulama Kuruluşları ve Sulama Alanları (Ha)	
İl Özel İdaresi Sulamaları	9.508
DSİ Sulamaları	46.018
Halk Sulaması	5.391
Toplam	60.917

Grafik : Tarım Arazilerinin Sulanma Durumu

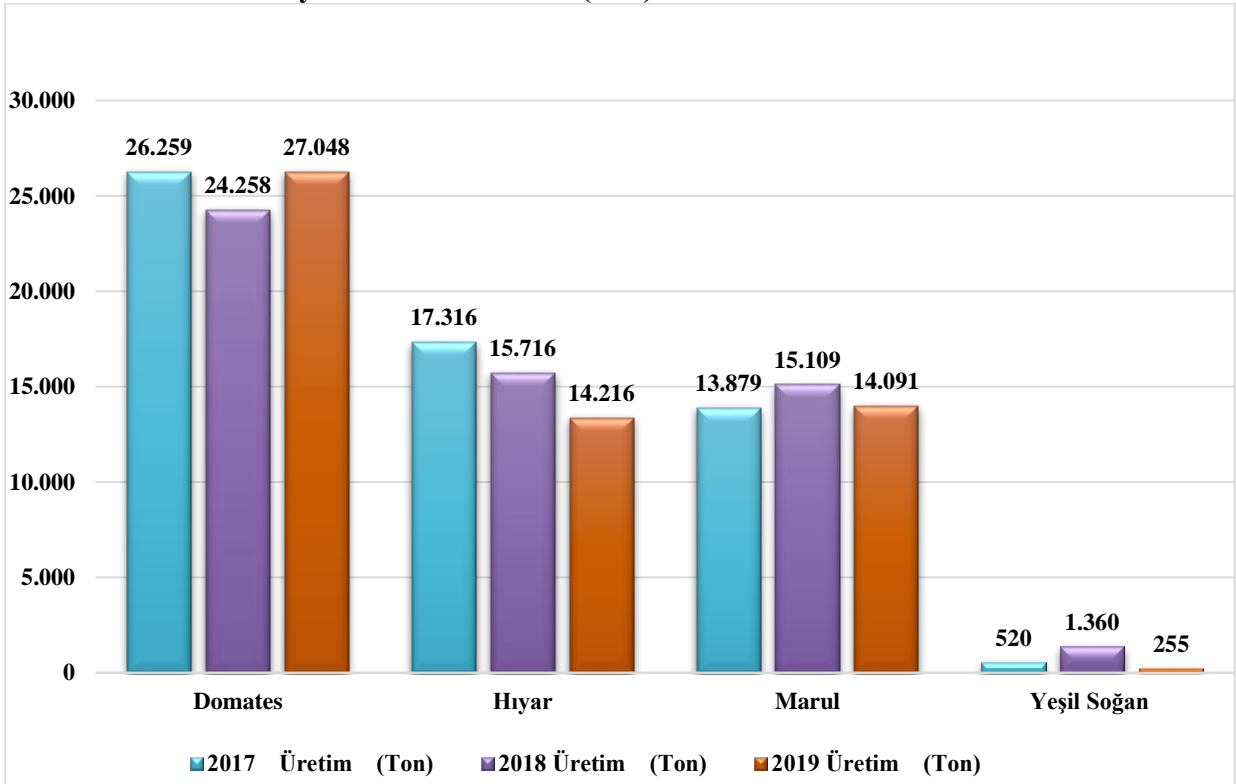

Tablo: İlçelerimizde Örtüaltı Yetiştiriciliğinin Dağılımı

İlçe Adı	Köy Sayısı	İşletme Sayısı	Plastik Sera Alanı (da)	Yüksek Tünel Alanı (da)	Toplam Örtüaltı Alanı (da)
Bozüyük	3	3	0	8	8
Gölpazarı	2	17	42	0	42
İnhisar	4	134	451	0	451
Merkez	5	22	65	0	65
Osmaneli	8	14	0	29	29
Pazaryeri	1	1	4	0	4
Söğüt	7	460	3.070	0	3.070
Yenipazar	1	1	0	3	3
TOPLAM	31	652	3.632	40	3.672

Kaynak: 2019 Yılı İVA Verileri

Grafik : Yıllar İtibariyle Örtüaltı Üretimi (Ton)

Tablo: 2019 Yılı İlimiz İşlenen Tarım (Kültür) Alanlarının İlçeler Üzerinden Dağılımı

İlçeler	Toplam Alan (Da)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı (Da)	Nadas Alanı (Da)	Sebze Bahçeleri Alanı (Da)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı (Da)
Merkez	140.558	92.259	16.849	13.040	18.410
Bozüyük	164.954	119.545	40.271	1.704	3.434
Gölpazarı	111.706	61.811	4.810	8.825	36.260
İnhisar	20.915	6.105	2.200	1.728	10.882
Osmaneli	123.597	46.128	3.025	29.654	44.790
Pazaryeri	90.491	62.529	22.667	2.832	2.463
Söğüt	86.882	44.635	24.487	7.892	9.868
Yenipazar	86.389	67.810	3.400	516	14.663
Toplam	825.492	500.822	117.709	66.191	140.770

Kaynak: 2018 Yılı TÜİK Verileri

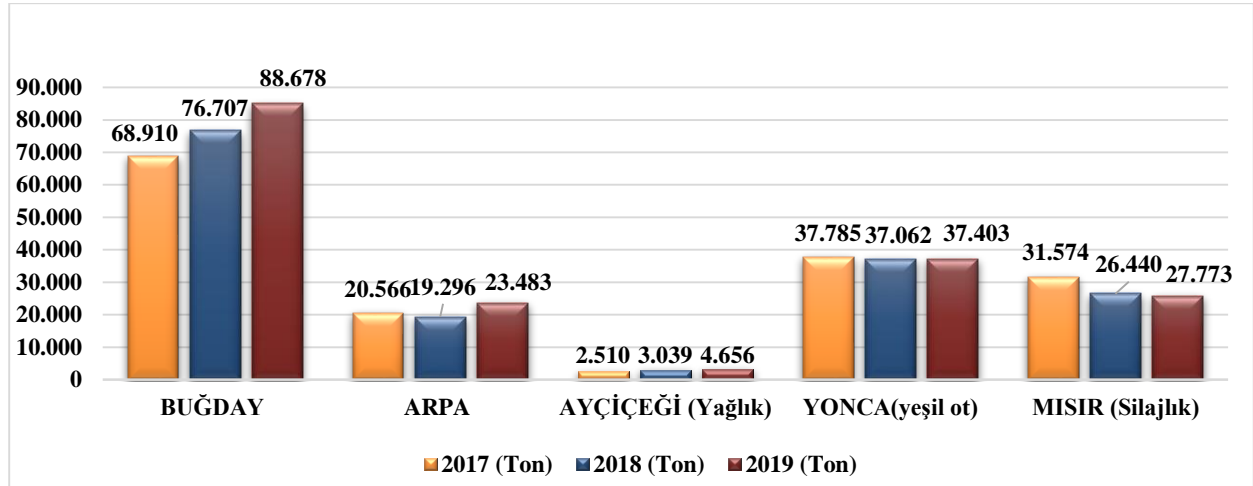
Tablo: 2019 Yılı İlimizde Öne Çıkan Tarım Ürünleri Üretimi

Ürün Grupları	Tür	Ekilen Alan (Da)	Üretim (Ton)	Verim (Kg/Da)
Tarla Ürünleri	Buğday	298.915	88.678	297
	Arpa	79.774	23.483	294
	Çavdar	5.700	1.607	282
	Yulaf (Yeşil Ot)	18.645	19.388	1040
	Kuru Fasulye	1952	364	186
	Nohut	7.780	1.065	137
	Ayçiçeği (Yağlık)	27.040	4.656	172
	Aspir	555	76	137
	Mısır (Silajlık)	5.985	27.773	4640
	Korunga (Yeşil Ot)	4.023	4.920	1223
	Yonca (Yeşil Ot)	17.520	37.403	2135
	Şerbetçiotu	3.307	1.800	544
	Sebze	Balkabağı	1.880	3.396
Barbunya		3.976	3.636	914
Bezelye		1.488	976	656
Biber (Tüm Çeşitler)		4.083	9.600	2351
Domates (Tüm Çeşitler)		12.869	81.500	6333
Fasulye (Taze)		4.584	4.391	958
Ispanak		2.453	2.868	1169
Karpuz		13.349	71.552	5360
Kavun		6.508	16.098	2474
Patlıcan		815	2.598	3188
Soğan (Taze)		1.323	2.415	1825
Soğan (Kuru)		1.905	1.978	1038
Örtüaltı		Domates (Sofralık)	2.660	27.048
	Hıyar (Sofralık)	1.569	14.216	9061
	Marul (Tüm Çeşitler)	4.729	14.091	2980
	Yeşil Soğan	114	255	2237
Meyve	Kiraz	23.830	8.538	358
	Şeftali ve Nektarin	22.526	15.159	673
	Zeytin (Sofralık)	16.511	2.532	153
	Vişne	11.478	2.130	186
	Üzüm	12.427	6.433	518
	Ceviz	33.176	1.980	60
	Ayva	5.022	6.569	1308
	Elma	4.479	2.992	668
	Erik	3.592	1.636	455
	Nar	2.845	107	38
	Armut	1.033	731	708

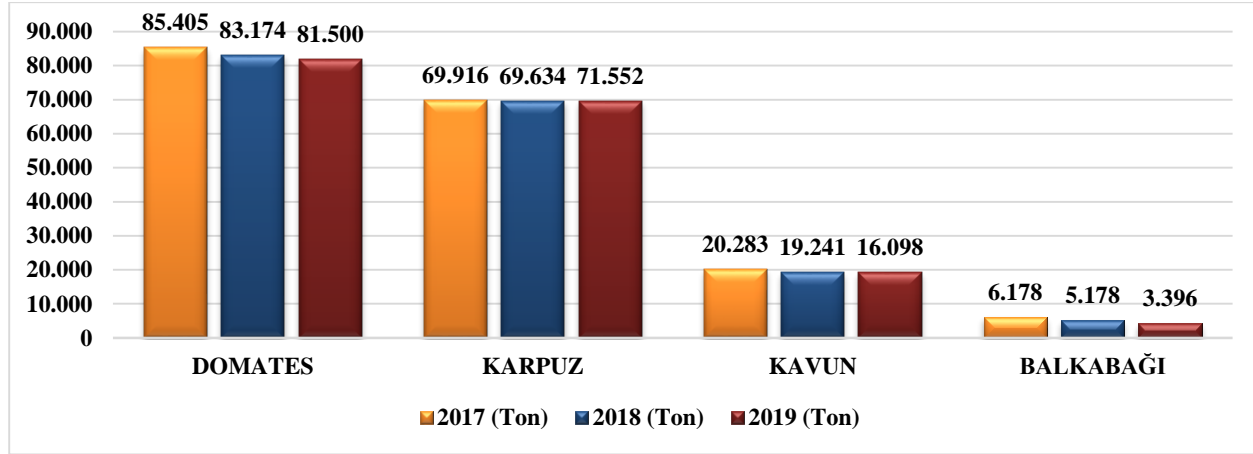
Kaynak: 2019 Yılı İVA Verileri

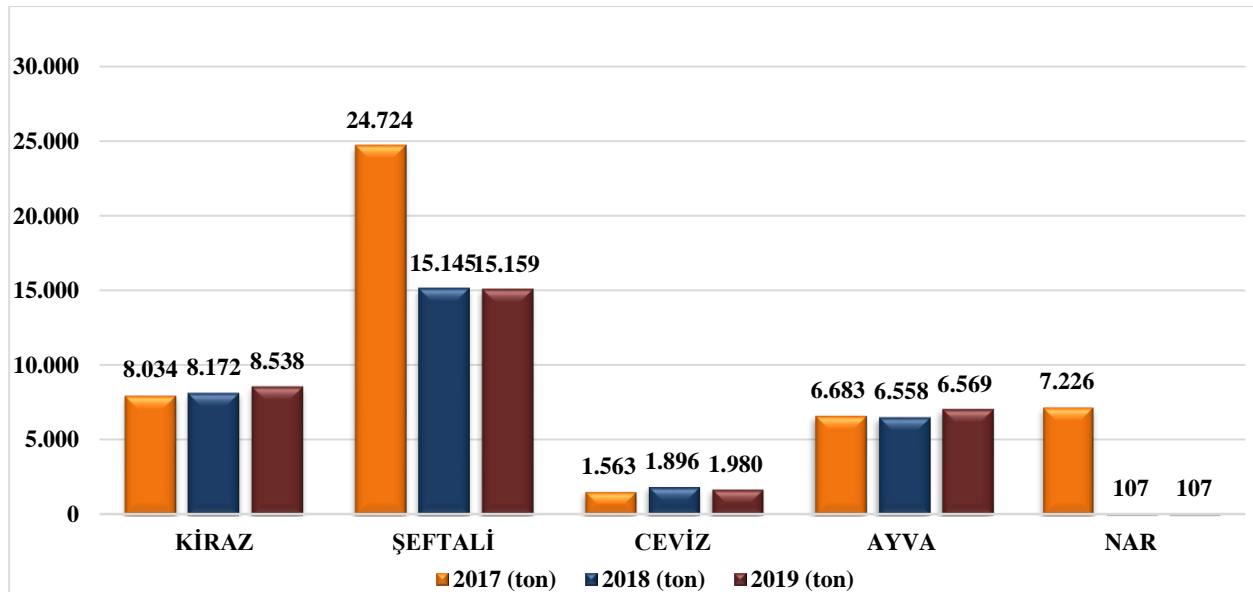
Grafik : Yıllar İtibariyle Tarla Ürünleri Üretimi (Ton)

Grafik : Yıllar İtibariyle Açıkta Sebze Üretimi (Ton)

Grafik : Yıllar İtibariyle Meyve Üretimi (Ton)

Tablo: 2019 Yılı İlimiz Tarım Ürünleri İhracat Rakamları

Ürünler	Bilecik (1000 \$)
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	2.994,39
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamulleri	305,44
Toplam	3.299,83

Kaynak: tim.org.tr

Tablo: 2019 Yılı İlçeler Bazında Hayvan Varlığı

İlçeler	Büyükbaş			Küçükbaş		
	Sığır	Manda	Toplam	Koyun	Keçi	Toplam
Merkez	9.062	237	9.299	26.608	10.705	37.313
Bozüyük	6.725	18	6.743	40.330	5.939	46.269
Gölpazarı	4.425	8	4.433	13.391	5.264	18.655
İnhisar	310	0	310	4.696	5.526	10.222
Osmaneli	5.934	12	5.946	11.029	6.215	17.244
Pazaryeri	6.873	7	6.880	14.055	1.536	15.591
Söğüt	4.493	2	4.495	22.888	13.764	36.652
Yenişehir	3.549	0	3.549	2.068	188	2.256
Toplam	41.371	284	41.655	135.065	49.137	184.202

Tablo : İlçeler Bazında Kanatlı Mevcutları (Köy Tavukları)

İlçeler	Kanatlı Türleri						Köy
	Tavuk	Hindi	Kaz	Ördek	Güvercin	Diğer	
Merkez	4922	532	173	246	384	14	48
Bozüyük	1169	138	38	44	164	0	46
Gölpazarı	8049	592	254	498	235	105	48
İnhisar	199	12	16	8	15	10	13
Osmaneli	5616	383	197	102	87	0	27
Pazaryeri	2935	109	108	85	160	0	24
Söğüt	3385	201	90	44	236	0	23
Yenişehir	2007	564	582	146	238	0	25
Toplam	28282	2531	1458	1173	1519	129	254

Tablo: İlçeler Bazında Kanatlı Mevcutlar (Ticari İşletmeler)

	Yumurtacı	Broiler	Damızlık	Toplam	Kuluçkahane	Kesimhane
Merkez	-	462.500	132.320	594.820	-	-
Bozüyük	560.000(140.000yum. 420.000yarka)	35.000	96.300	691.300	2.130.000 Yum./Yıl	-
Gölpazarı	6.000	330.260	300.000	636.260	-	-
İnhisar	-	42.500		42.500	-	-
Osmaneli	24.000	3.080.188	91.100	3.195.288	-	6.000 Adet/Saat
Pazaryeri	-	135.000	56.184	217.084	-	-
Söğüt	-	85.000		135.000	-	-
Yenişehir	-	-	1.114.500	1.114.500	-	-
Toplam	590.000	4.246.348	1.790.404	6.626.752	2.130.000	6.000 Adet/Saat

Tablo : İlçeler Bazında Arıcılık Faaliyetleri

İlçeler	İşletme Sayısı	Arıcı Köy Sayısı (Adet)	Kovan Sayısı (Adet)	Balmumu Üretimi (Kg)	Bal Üretimi (Kg)
Merkez	48	27	2.764	761	17.966
Bozüyük	42	24	3.313	983	15.590
Gölpazarı	10	9	594	415	6.489
İnhisar	4	3	254	101	889
Osmaneli	22	9	1.915	694	10.025
Pazaryeri	11	5	541	198	3.019
Söğüt	22	19	1.534	1.227	7.670
Yenişehir	6	5	424	296	6.784
Toplam	165	101	11.339	4.677	68.432

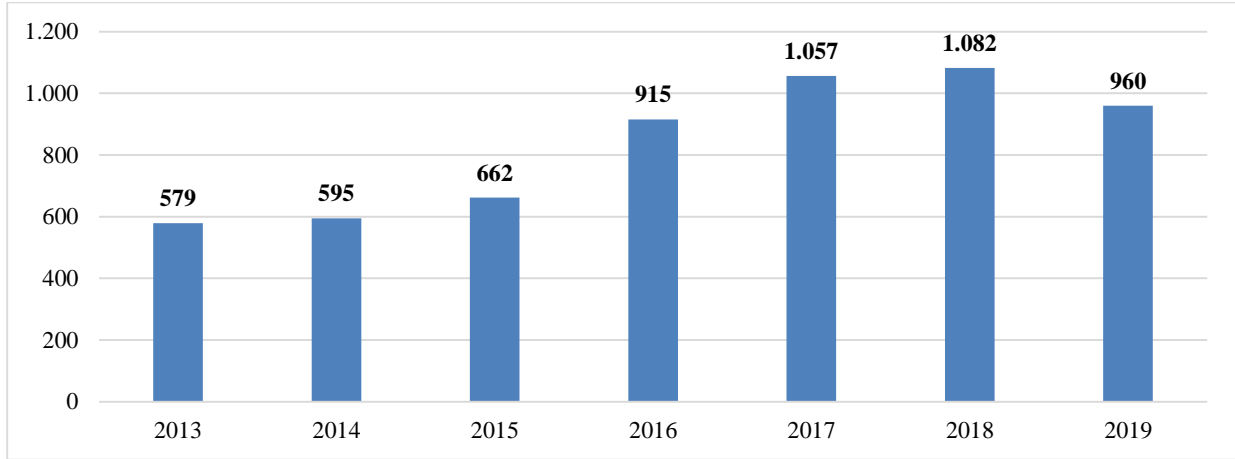

Su Ürünleri İşletmeleri

Tablo : Su Ürünleri İşleme ve Değerlendirme Tesisleri

İlçeler	İşletme Adı	Kapasitesi	Faaliyet Durumu
Merkez	Menetrel Gıda San.Tic. Ltd.Şti. (İşleme Değerlendirme Tesisi)	600 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Liman entegre Balıkçılık San. Ve Tic.Ltd.Şti. (Saraycık Köyü) (Yetiştiricilik Tesisi ve İşleme Değerlendirme Tesisi)	600 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Liman entegre Balıkçılık San. Ve Tic.Ltd.Şti. (Bozalan Köyü) (Yetiştiricilik Tesisi)	900 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Serhat Alabalık Ür. San.Tic.Ltd.Şti. (Yetiştiricilik Tesisi)	42 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Mersu Su Ürünleri ve Yem San.Tic.Ltd. Şti. (Çaydere Köyü)(Yetiştiricilik Tesisi)	120 Ton/Yıl	Aktif

Grafik :Yıllar İtibariyle Alabalık Üretimi Miktarı (Ton)

Bozüyük ilçemizde kurulu 4 adet alabalık yetiştiricilik ve 1 adet işleme tesisleri kültür balıkçılığının da hayata geçtiği önemli bir merkezdir.

Merkez ilçemizde bulunan su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisinde balıkçılık ürünlerini doğrudan soğutulmuş/paketlenmiş, dondurulmuş (karides ,salyangoz, orkinoz, sudak fileto gümüş balığı, kurbağa budu, ahtapot, mürekkep balığı (sübye), deniz salyangozu, hamsi) şeklinde çeşitli ülkelere ihracatı yapılmaktadır.

Tablo: 2019 Yılı Alabalık Üretimi

Ürünün Adı	İşletme Sayısı	Üretim Miktarı (Ton)
Alabalık	4	960

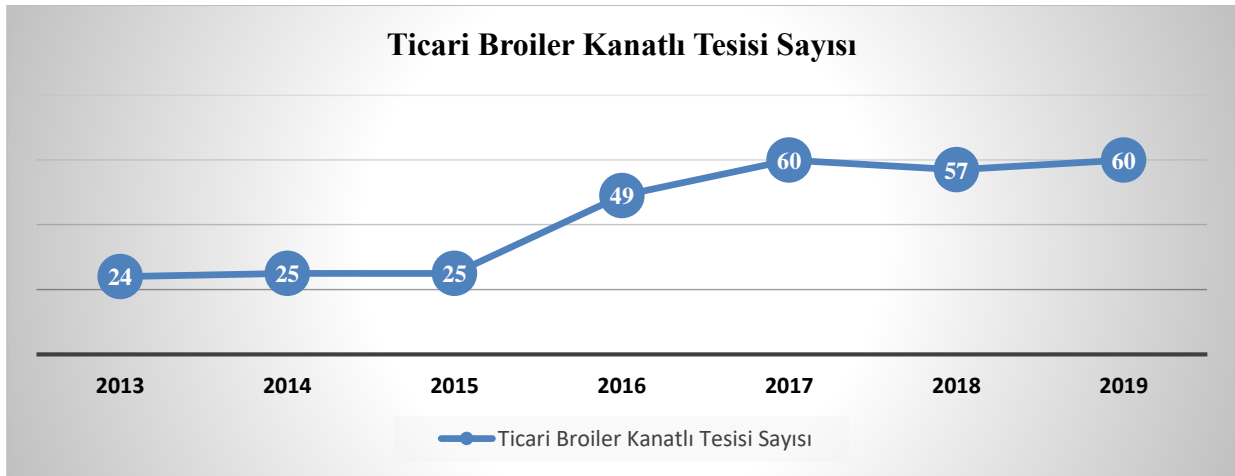
Tablo : Kırmızı Et (Mezbaha) Tesisleri

İlçeler	İşletme Adı	Kapasitesi	Faaliyet Durumu
Merkez	Özel Kombina	250 Baş/Gün	Aktif
Merkez	Belediye Mezbahası	18 Baş/Gün	Aktif
Bozüyük	Özel Mezbaha	35 Baş/Gün	Aktif
Pazaryeri	Belediye Mezbahası	20 Baş/Gün	Aktif
Söğüt	Belediye Mezbahası	Küçük kapasiteli işletme	Aktif
Osmaneli	Belediye Mezbahası	Küçük kapasiteli işletme	Aktif

Tablo : 2019 Yılı Kanatlı İşletme Tesisleri

İşletmeler	İşletme Sayısı/Kümes sayısı	Kapasitesi
Ticari Broiler Kanatlı Tesisi	60/123	4.246.348
Yumurtacı kanatlı Tesisi	8/14	590.000
Damızlık Yetiştirme Tesisi	11/92	1.790.404
Kuluçkahane Tesisi	1	2.130.000
Kanatlı Kesimhanesi Tesisi	1	6000/saat
Kanatlı Rendering Tesisi	1	3.062

Grafik : Yıllar İtibariyle Ticari Broiler Tesisi Sayıları

Tablo : Hayvansal Üretim Değerleri (İl Geneli)

Hayvansal Üretim	2015	2016	2017	2018	2019
Kırmızı Et Üretimi (Ton)	2.030	2.066	2.503	1.712	1555
Beyaz Et Üretimi (Ton)	61.607	53.728	63.900	70.578	54.195
Süt Üretimi (Ton)	25.000	24.100	25.250	25.250	24.700
Yumurta Üretimi (Adet)	58.500.000	55.500.000	56.850.000	42.000.000	40.000.000
Bal Üretimi (Ton)	248,1	129,97	248	68	82,3
Su Ürünleri Yetiştiricilik (Ton)	662	684	1.057	1.081	960.000
Yaş Koza (Kg)	8.531	6.898	5.200	8.327	5030

Tablo : 2019 Yılı Bilecik Hayvansal Üretiminin Ülke Ekonomisine Katkısı

Nevi	Baş/Adet	Kg/Lt/Yıl/Dönem	TL	Toplam (TL)
B.Baş. Et	10.000	250	30	75.000.000
K.Baş. Et	100.000	16	43	68.800.000
Damızlık Düve	2.000		13000	26.000.000
B.Baş Deri	10.000		450	4.500.000
K.Baş Deri	100.000		50	5.000.000
Sakatat B.Baş	10.000		600	6.000.000
Sakatat K.Baş	100.000		90	9.000.000
Süt		24.700.000	2.3	56.810.000
Yumurta	160.000	40.000.000	0.40	16.000.000
Beyaz et	11.248.007	54.195.000	7.5	406.462.500
Yapağı	100.000	1	1	100.000
Bal		82.300	50	4.115.000
Bal mumu		4851	30	145.530
Balıkçılık		960.000	15	14.400.000
Kara Salyangozu		444.302	15	6.664.530
İpek Böceği		36.133,25	60	2.167.995
TOPLAM				701.165.555

Tablo : 2018 Yılı Tarımsal Hasıla (TL)

Toplam Hayvansal Üretim Değeri (TL)	72.485.000
Toplam Bitkisel Üretim Değeri (TL)	681.350.000
Toplam Tarımsal Hasıla	753.835.000

Kaynak: TÜİK

İL MÜDÜRLÜĞÜ 2019 YILI ÇALIŞMALARI

GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Gıda Güvenilirliği Politikası

İl Müdürlüğümüz ile yetkilendirilmiş ilçeler bünyesinde görevli **23** gıda denetim görevlisi ile denetim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Tablo : İlçeler Bazında Gıda Denetiminde Yetkili Personel Sayısı ve Araç Durumu

İlçe/Şube Müdürlükleri	Gıda Denetim Yetkisi Olan Personel Sayısı	Gıda Denetim ve Numune Nakil Aracı Sayısı
Bozüyük	4	1
Gölpazarı	0	-
İnhisar	0	-
Merkez	10	1
Osmaneli	3	-
Pazaryeri	3	-
Söğüt	3	-
Yenipazar	0	-
Toplam	23	2

Gıda İşletmeleri İzin-Tescil Faaliyetleri

5996 Sayılı Kanun Gereği tüm gıda işyerlerine "Onay" ve "Kayıt" zorunluluğu getirilmiş olup 2019 yılında ilimizde **331** gıda işletmesi açılmıştır.

Tablo : 2019 Yılı Yeni Açılan İşletme ve Denetim Sayıları

Faaliyet Konusu	Yeni Açılan İşletme Sayısı	Denetim Sayısı
Üretim Yerleri	26	446
Satış-Toplu Tüketim İşletmesi	305	2.849
Toplam	331	3.295

2019 yılında Müdürlüğümüzce yürütülen genel denetimler sonucunda uygunsuzluk tespit edilen **39** gıda işletmesine toplam **330.053,00 TL** idari para cezası uygulanmıştır.

Kayıt ve Onay İşlemleri

11 Aralık 2011 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan “Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşletmelerine Dair Yönetmelik” kapsamında 2019 yılında kayda tabii gıda satış, toplu tüketim ve üretim alanında faaliyet gösteren **330** işletmeye “İşletme Kayıt Belgesi” ve **1** işletmeye “Onay Belgesi” düzenlenmiştir.

Alo 174 Gıda Hattı Başvuruları

Alo Gıda 174 hattına 2019 yılında **137** adet başvuru yapılmıştır.

Tablo : 2018 Yılı Alo 174 Gıda Hattı Başvuruları

İşletme Türü	Toplam
Satış Yeri	94
Toplu Tüketim Yeri	37
Üretim	6
Toplam	137

İhracat Kontrolleri

İlimizde 2019 yılı içerisinde **56** adet sağlık sertifikası düzenlenmiş olup 8 adet pastacılık ürünleri, 48 adet ise buğday unu ürünleri için düzenlenmiştir. 9.502.747 kg buğday unu ve 2.825 kg pastacılık ürünleri çeşitli ülkelere ihraç edilmiştir.

Gıda Numunesi Alma Çalışmaları

2019 yılında **96** adet gıda numunesi alınmıştır.

Tablo : 2019 Yılı Numune Alımları

Numune Alınış Sebebi	Sayısı
Bakanlık /İl Yıllık Kontrol Planı	42
Cimer Denetimi	0
Diğer	47
Alo 174 Denetimi	5
İhbar ve Şikayet Denetimi	2
Toplam	96

Numunelerin Alındığı Yerlere Göre Dağılımı

Gıda Satışı Yapan İşyeri: 38 / Toplu Tüketim Yeri: 37 / Üretim Yeri: 21

Tablo : Numune Alınan Ürün Grupları

Numune Örnekleri	Sayı	Olumlu	Olumsuz	Sonuçlanmayan	Red
Et ve Et Ürünleri	13	7	0	3	3
Süt ve Süt Ürünleri	7	7	0	0	0
Pastacılık Ürünleri ve Tatlılar	7	7	0	0	0
Taze Meyve ve Sebze	25	23	1	1	0
Yumurta ve Yumurta Ürünleri	1	1	0	0	0
Hazır Yemek	42	35	6	0	1
Tahıl Un ve Unlu Mamuller	0	0	0	0	0
Bitkisel Yağ ve Margarin	0	0	0	0	0
Alkolsüz İçecekler	0	0	0	0	0
Özel Beslenme Amaçlı Gıdalar	0	0	0	0	0
Şekerli Mamuller	1	1	0	0	0
Toplam	96	81	7	4	4

Yem, Küspe Fabrikaları ve Bayilerin Denetimi

2019 yılı içerisinde 8 adet yem işletmesi açılmıştır. Yıl içerisinde 77 denetim gerçekleştirilmiştir. Bakanlık programı kapsamında 38 yem numunesi alınmıştır. Numunelerin sonuç dağılımı; 35 olumlu, 2 red ve 1 sonuçlanmayan şeklindedir.

Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS)

Gıda ve Yem denetim faaliyetlerinin hızlı ve güvenilir bir şekilde yapılabilmesi için ve Bakanlığımızca alınan kararların taşrada uygulama, takip ve kontrolünün yapılması ve birimlerdeki istatistiki rakamların tahsis edilmesi amacıyla Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS) kurulmuş olup 03 Ocak 2011 tarihi itibarıyla uygulamaya geçilmiştir. Bu kapsamda İl genelindeki 23 personel tarafından bu sistem aktif olarak kullanılmaktadır.

Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satış ve Sunum Belgesi İşlemleri

İlimiz sınırları içerisinde 2019 yılında 56 Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satış ve Sunum Belgesi düzenlenmiştir.

BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli

Bakanlığımız tarafından 2017 yılında başlatılan Havza Bazlı Destekleme Modeli kapsamında, Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik öneme haiz, bölgesel önem arz eden, insan beslenmesi - sağlığı ve hayvansal üretim açısından önemli 21 üründe (buğday, arpa, çavdar, çeltik, dane mısır, tritikale, yulaf, mercimek, nohut, kuru fasulye, pamuk, soya, yağlık ayçiçeği, kanola, aspir, çay, fındık, zeytinyağı, patates, soğan (kuru) ve yem bitkileri) mazot-gübre, sertifikalı tohumluk kullanım, fark ödemesi, yem bitkileri, fındık alan bazlı gelir destekleme uygulamaları yürütülmektedir.

2019 üretim yılında Tarım Havzalarında desteklenecek ürünlerin belirlenmesi amacıyla; iklim, toprak, topoğrafya, su kısıtı, istatistiki veriler, ekim nöbeti ve il/ilçe müdürlükleri ile STK önerileri birlikte değerlendirilerek ürün listeleri oluşturulmuştur.

Tablo: Bilecik İli Tarım Havzaları ve Desteklenen Ürünler

Havza Adı	Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli Kapsamında Desteklenen Ürünler
Bilecik-Bozüyük	Arpa, Buğday, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf, Soğan (Kuru)
Bilecik-Gölpazarı	Arpa, Buğday, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-İnhisar	Arpa, Buğday, Çavdar, Yem Bitkileri, Zeytin (Yağlık)
Bilecik-Merkez	Arpa, Aspir, Buğday, Kanola, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-Osmaneli	Arpa, Buğday, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf, Zeytin (Yağlık)
Bilecik-Pazaryeri	Arpa, Buğday, Kuru Fasulye, Triticale, Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-Söğüt	Arpa, Buğday, Çavdar, Triticale, Yem Bitkileri, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık)
Bilecik-Yenişehir	Arpa, Buğday, Yem Bitkileri, Ayçiçeği (Yağlık), Yulaf

Çevre Amaçlı Tarım Arazilerin Desteklenmesi Programı (ÇATAK)

31/03/2016 tarihinde 29670 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren, ÇATAK Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine Dair Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2016/9) gereğince Valilik Oluru ile İl ÇATAK Uygulama Komisyonu ve İlçe Proje Uygulama Birimi teşekkül ettirilmiştir. 2019 yılında Bakanlık tarafından proje sonlandırıldığı için yeni başvuru alınmamıştır. 2017-2018 yıllarında Proje ile İyi Tarım Uygulamaları yapan kabak üreticilerimizin ve II.- III. Kategori Uygulamaları olan üreticilerimizin işlemleri yürütülmüştür. TBS Sistemine girişleri yapılmış olup ödeme icmaline çıkılacaktır.

Tablo: Yıllara Göre ÇATAK Uygulamaları

Yıllar	İşletme Sayısı	Alan (Da)	Destekleme (TL)
2011	1	14,750	885
2012	12	114,060	6.843
2013	27	283,042	16.982
2014	40	353,170	21.190
2015	65	1.376,360	151.184,37
2016	99	2.639,503	326.835,94
2017	110	3.239,688	387.977,81
2018	235	4.348,021	523.956,00
2019	191	2.656,999	-

Bitkisel Üretim ÇKS/TBS Birimi Çalışmaları

2019 yılı Çiftçi Kayıt Sistemine başvurular 30.06.2019 tarihinde sona ermiştir. 2019 yılı Çiftçi Kayıt Sistemi ürün güncellemeleri veri girişleri halen devam etmektedir.

2019 yılı Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği ve Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği için icmaller askıya çıkarılmıştır.

Tablo : 2019 Yılı Bitkisel Üretim Desteklemeleri (İl Geneli)

Desteklemeler	İşletme Sayısı	Destekleme Miktarı (TL)
Mazot, Gübre ve Toprak Analizi Desteği (2018)	7.722	7.833.957,26
Sertifikalı Tohum Desteklemesi (2018)	1.391	482.449,02
Sertifikalı Fidan Desteklemesi (2018)	85	171.155,95
Yağlı Tohumlu Bitki Prim Desteklemesi (2018)	729	1.538.031,90
Hububat ve Baklagiller Prim Desteği (2018)	2.288	1.671.818,39
Çatak Desteklemesi (2016 ve Sonrası)	235	523.956,00
İyi Tarım Uygulamaları Desteği 2018	15	17843,70
Organik Tarım 2018	70	85.465,85
İTU Su Ürünleri 2019	1	250.000,00
Toplam		12.324.678,07

Tohumluk Bayi Denetimleri

İlimizde toplam 31 adet tohum bayii bulunmaktadır. 2019 yılı için altı aylık dönemler halinde toplam 55 adet denetim yapılmıştır. Denetimlerde bayilerin depo ve satış ofislerinde yönetmelikte belirtilen uygun fiziksel şartlarda depolanarak satışa sunulup sunulmadığı koşulları ile TODAB üyeliklerinin bulunup bulunmadığı ve Tohumluk Bayilik yetki belgelerinin son geçerlik tarihleri kontrolü yanında tohum standartlarıyla, etiket bilgileri ve ambalajlı olup olmadığı hususları kontrol edilmiştir. “Tohumluk Bayii” belgeleri yenileme müracaatında bulunan 8 bayide denetim çalışması yapılarak belgelendirme yapılmıştır. 1 adet ‘Fidan Üretici Üretici Belgesi’ ile 4 adet ‘Tohum Yetiştirici Belgesi’ 1 adet ‘Tohum Üretici Belgesi’ nin yenilenmesi yapılmıştır. 56 adet Tohumluk Bayisi işyeri denetimleri yapılmıştır.

Bayiler ile ilgili olarak Tarım Bilgi Sisteminde TVYS (Tohumluk Veri Yönetim Sistemi) modülü aktif hale getirilmiş olup ilimizde Tohumluk sektöründe faaliyet gösteren tüm paydaşların (Fide, Fidan, Süs Bitkisi, Tohum Üreticileri, Yetiştiricileri, İşleyicileri, Tohumluk Bayileri, Doku Kültürü ile Fidan Üreticileri v.b.) sisteme kayıtları yapılmıştır.

Ayrıca ilimizde faaliyet gösteren Fidan, Fide ve Süs Bitkisi üreticilerinin rutin denetimleri yapılmıştır.

Organik Tarım

İlimizde 2019 yılı içerisinde 1 adet satış yeri denetimi gerçekleştirilmiştir.

Tablo: 2019 Yılı Organik Tarım Destekleme Alan ve Miktarları

Sıra No	İl	İlçe	İşletme Sayısı	Desteklenen Alan (Da)	Destekleme Miktarı (TL)
1	Bilecik	İnhisar	68	917,541	90.918,69

Tablo: 2019 Yılı Organik Tarım Eğitim-Yayın Faaliyetleri

No	Eğitim Konusu	Katılımcı Sayısı	Eğitimin Yeri (İlçe/Köy)
1	Organik Tarım Çiftçi Toplantısı	20	Merkez/Taşçılar
2	Organik Tarım Çiftçi Toplantısı	37	Merkez/Kurtköy
3	Organik Tarım Çiftçi Toplantısı	17	Merkez/Vezirhan
4	Organik Tarım Çiftçi Toplantısı	20	Merkez/Küplü
5	Organik Tarım Çiftçi Toplantısı	42	Merkez/Yeniköy
Toplam		136	

İyi Tarım Uygulamaları

15 Ocak 2018 tarih ve 30302 mükerrer sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 2018 yılı yatırım programında "Sürdürülebilir Bitkisel Üretim Teknikleri Yaygınlaştırma ve Kontrolü Projesi" kapsamında yer alan ilimiz "Bilecik İli Kızıldaamlar Köyü Kestane Kabağında İyi Tarım Uygulamaları" Projesi için köy muhtarlığı ile bağlantıya geçilerek proje uygulayıcı 12 üretici ve toplamda 266 dekar alan belirlenmişti.

2019 yılında da danışmanlığını Şube Müdürlüğümüzün yaptığı Proje Çalışmaları kapsamında Kızıldaamlar köyü merkezinde 'Proje ve İyi Tarım Uygulamaları' bilgilendirme, eğitim toplantıları yapılmıştır. 12/04/2019 tarihinde İyi Tarım Uygulamaları Kontrol ve Sertifikasyon Kurulu ile üreticiler arasında sözleşmeler imzalanmıştır. Proje çalışmaları 2018-2020 yılları arasında kapsamakta olup, yıl içerisinde de devam etmektedir.

İlimizde 2019 yılı birinci altı ayında içerisinde 2 adet su ürünleri işletmesi, 1 adet tavuk işletmesi, 1 adet bitkisel üretim işletmesi olarak toplamda 4 adet üretim yeri denetimi gerçekleştirilmiştir.

İlimizde 2019 yılı içerisinde 2 adet su ürünleri işletmesi, 1 adet tavuk işletmesi, 13 adet bitkisel üretim işletmesi olarak toplamda 16 adet üretim yeri denetimi gerçekleştirilmiştir.

Tablo : 2019 Yılı İyi Tarım Uygulamaları Eğitim-Yayım Faaliyetleri

No	Eğitim Konusu	Katılımcı Sayısı	Eğitimin Yeri (İlçe/Köy)
1	İyi Tarım Uygulamaları Çiftçi Toplantısı	20	Merkez/Taşçılar
2	İyi Tarım Uygulamaları Çiftçi Toplantısı	37	Merkez/Kurtköy
3	İyi Tarım Uygulamaları Çiftçi Toplantısı	17	Merkez/Vezirhan
4	İyi Tarım Uygulamaları Çiftçi Toplantısı	20	Merkez/Küplü
5	İyi Tarım Uygulamaları Çiftçi Toplantısı	42	Merkez/Yeniköy
Toplam		136	

Bitki Koruma Hizmetleri

Süne Mücadelesi

İlimizde 2019 yılı süne mücadelesi survey çalışmaları öncesinde 01 Nisan 2019 tarihinde Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından İl ve İlçe Müdürlüklerimizde süne survey ekiplerinde görevli teknik elemanlara hizmet içi eğitim düzenlenmiştir.

Süne Kıymetlendirme Sürveyleri; 131 köyde toplam 285.000 dekar alanda 18.04.2018 ile 03.05.2018 tarihleri arasında 8 teknik ekiple yürütülmüştür. İlimizdeki sürvey sonuçları 0,0-0,49 adet/m² dir.

Yine Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünün 03.05.2019 tarihli Yumurta parazitoit sürveylerine başlanması bildirimini ardından 03.05.2019 tarihi itibariyle başlanmış olup parazitlenme oranı % 86 'dir.

Tablo: Bilecik İli 2019 Yılı Süne Kıymetlendirme Sürvey Raporu

İlçe	Hububat Ekim Alanı (da)	Sürvey Yapılan Alan (da)	m ² de ortalama kışlanmış ergin adedi ve alanı (da)			Eğitim Yapılan Çiftçi Sayısı
			0,0 - 0,49	0,5 - 0,79	0,8 ve üzeri	
Merkez	64.661	41.750	41.750	--	--	30
Gölpazarı	50.158	32.200	32.200	--	--	25
Yenişehir	48.000	33.000	33.000	--	--	30
İnhisar	5.050	5.050	5.050	--	--	20
Söğüt	39.950	29.940	29.940	--	--	19
Bozüyük	100.900	68.950	68.950	--	--	20
Pazaryeri	53.700	41.910	41.910	--	--	68
Osmaneli	39.530	32.200	32.200	--	--	57
TOPLAM	401.949	285.000	285.000	--	--	269

Tablo: Bilecik İli 2019 Yılı Süne Nimf Sürvey Raporu

İlçe	Hububat Ekim Alanı (da)	Sürvey Yapılan Alan (da)	m ² de ortalama kışlanmış ergin adedi ve alanı (da)			Parazitlenme nedeniyle ilaçlama dışı bırakılan alan(da)
			0-3,9	4-9,9	10 ve üzeri	
Merkez	64.661	41.750	41.750			41.750
Osmaneli	50.158	32.200	32.200			32.200
İnhisar	48.000	33.000	33.000			33.000
Söğüt	5.050	4.545	4.545			5.050
Gölpazarı	39.950	29.940	29.940			29.940
Bozüyük	100.900	96.450	96.450			96.450
Yenişehir	53.700	45.500	45.500			41.910
Pazaryeri	39.530	32.200	32.200			32.200
TOPLAM	401.949	315.585	315.585			312.500

Entegre ve Kontrollü Çiftçi Mücadelesi

Kirazda Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY)

Ülkemizde Entegre Mücadele prensipleri doğrultusunda üretim yapılması ve pestisit kullanımının kontrolü ile doğal dengeyi koruyan, pestisit kalıntısı bulunmayan temiz, kaliteli ürün elde etmek amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülmekte olan Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi projeleri 2019 yılı uygulama talimatı ve programları gereğince, İlimiz için kiraz kapsama alınmıştır.

Tablo: Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) Projesi Uygulama Programı

İlçe Adı	Köy/Belde Sayısı	Üretici Sayısı	Bahçe / Tarla Sayısı	Uygulama Alanı (Da)	Tahmini Üretim Miktarı (Ton)
Merkez	2	8	32	208.825	146
Gölpazarı	2	8	8	28.500	20
Toplam	4	16	40	237.325	166

Merkez Örenköy, Yeniköy ile Gölpazarı İlçesinin Çımışkı ve Arıcaklar köylerinde tarla okulları düzenlenerek çiftçilere yetiştiricilik bilgileri ile birlikte gübre ve ilaç tavsiyeleri çiftçilerimize verilmiştir. EKÜY uygulanan alanlardan programda belirtilen ürün örnekleri mayıs ve haziran aylarında alınıp Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'ne gönderilmiştir. Kalıntı analizi yaptırılmıştır.

Numune sonucu temiz olarak tespit edilen **16** çiftçimize EKÜY mavi bayrak ve etiketleri verilmiştir.

Entegre Mücadele

2019 Yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programında İlimizde yapılması planlanan Entegre Mücadele programı kapsamında köyler, çiftçi sayıları ve alanları belirlenerek Entegre Mücadele çalışma planları oluşturuldu.

Ülkemizde tarladan sofraya güvenilir gıda arzının sağlanması, taze sebze ve meyvede ihracat ve iç tüketimde kalıntı sorununun yaşanmaması, çevre ve insan sağlığı ile doğal dengenin korunması amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülmekte olan Entegre Mücadele (EM) projeleri 2019 yılı uygulama talimatı ve programları gereğince, İlimiz 2019 yılı programında; kiraz, şeftali, buğday, zeytin, ayva ve örtüaltı entegre mücadele kapsama alınmıştır.

Tablo : 2019 Yılı Entegre Mücadele Projesi Uygulama Programı

Bitkisel Ürün	İldeki Toplam Ekiliş Alanı	İldeki Toplam Üretici Sayısı	Uygulama	
			Üretici Sayısı	Alan (Da)
Şeftali Entegre Müc.	13.055	972	13	111,5
Kiraz Entegre Müc.	21.810	421	49	415,936
Zeytin Entegre Müc.	2.580	223	36	300,996
Buğday Entegre Müc.	160.244	7.625	68	2.458,385
Örtüaltı Entegre Müc.	4.167	229	10	40
Ayva Entegre Müc.	1.768	191	6	53

Entegre mücadele için seçilen çiftçilere yetiştiricilik bilgileri yerinde tarlada verilmektedir. Kullanılacak bitki koruma ürünleri tavsiye yoluyla çiftçilerimize bildirilmiştir. Entegre Mücadele bahçeleri için Zeytin Güvesi, Elma İç Kurdu, Örtüaltı Domates Güvesi tuzakları asılmıştır. Diğer tuzaklar zararlı çıkış tarihlerine göre asılıp takibi yapılmıştır. 2019 Yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programı gereğince yapılan Entegre Mücadele Çalışmalarının sonuç raporları Bakanlığa Gönderilmiştir.

Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları

2019 yılı Entegre Mücadele ve Tahmin Uyarı Çalışmalarında kullanılmak üzere Bakanlığımız tarafından gönderilen tuzaklar ve feromonları meyve ve sebzenin yoğun olarak üretildiği Merkez İlçe köyleri ile diğer ilçelerindeki bahçelere asılmak üzere dağıtım yapılmıştır. Tuzak kontrolleri tespit edilen zararlı organizmaların üreticilerimize sms ve duyuru yoluyla bilgilendirilmeleri sonucu bilinçli bitki koruma ürünü kullanmaları sağlanmıştır.

Devlet Yardım Mücadelesi

Geniş ve toplu alanlarda yayılış gösteren ve topluca mücadelesi gereken zararlı organizmalara karşı girdileri kısmen devletçe karşılanan ve mücadelesi çiftçiler tarafından yapılan mücadele şeklidir.

Sıra	Mücadele Edilen Zararlı Organizma	Tuzak+Feromon Kit sayısı
1	Elma İç Kurdu	12
2	Kiraz Sineği	30
3	Doğu Meyve Güvesi	9
4	Bağ Salkım Güvesi	9
5	Domates Güvesi	27
6	Yazıcı Böcek	50
7	Zeytin Sineği	15
8	Zeytin Güvesi	21
9	Yeşil Kurt	21

Genel Zararlılar Mücadelesi

Tablo :Tarla Fareleri Mücadele Formu

İli	Program	Sürvey Yapılan Alan (Da)	Mücadele Alanı (Da)	Kullanılan Zehirli Yem Miktarı (Kg)	Mücadele Başlangıç Tarihi	Mücadele Bitiş Tarihi
Bilecik	30.000	30.000	10.000	500	08/01/2019	04/06/2019

ISPM 15

Bakanlığımız Tarafından 25.05.2019 Tarih 30784 Sayılı Resmi Gazetede Yayınlanan Ahşap Ambalaj Malzemelerinin Isıl İşleme Tabi Tutulması ve İşaretlenmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre, 26.12.2019 tarihinde işletmelere bilgilendirme amaçlı toplantı düzenlenmiştir.

İlimizde İşaretleme Yetkisi bulunan (ISPM-15 yetki belgesi sahibi) işletmelerin denetimleri Şube Müdürlüğümüz tarafından yürütülmektedir. 24-25/12/2019 tarihlerinde ilimizde bulunan işletmelerin 2019 yılı 2. dönem denetimleri yapılmıştır.

ISPM-15 standardına göre ihraç edilen ürün ne olursa olsun, her türlü ahşap ambalaj malzemesi (kalınlığı 6 mm.den az olanlar hariç olmak üzere, palet, sandık, kasa, takoz vb.) işlemden geçirilmiş (ısıtıl işlem) ve işaretlenmiş olmak zorundadır. Isıl işlem ile işaretleme ancak yetkili firmalar tarafından yapılabilmektedir. İlimizde halen faaliyet gösteren 10 firma bulunmaktadır.

Karantina Hizmetleri -Survey Çalışmaları

Tablo:2019 Yılı Özel Sürvey Programı

Bilecik	Domates lekeli solgunluk virüsü	S
Bilecik	Şarka virüsü (Plum pox potyvirus PPV)	S

Tablo: 2019 Yılı Genel Sürvey Programı

İlçeler	Zararlı Organizma / Program	
Tüm İlçeler *		
	<i>Epitrix similaris</i>	K
	Kanadı noktalı sirke sineği (<i>Drosophila suzuki</i>)	S
	Narda bakteriyel yanıklık (<i>Xanthomonas axonopodis punicae</i>)	K
	Turunçgil uzun antenli böceği (<i>Anoplophora chinensis</i>)	S
	<i>Xylella yaprak yanıklığı</i> (<i>Xylella fastidiosa</i>)	K
	Çiçek ve meyve monilyası (<i>Monilinia fructicola</i>)	K
	Ceviz güvesi (<i>Erschoviella musculana</i>)	K
Armutta geriye doğru ölüm (<i>Candidatus Phytoplasma pyri</i>)	S	

Konukçu	Ülkemizde varlığı bilinmeyen zararlı organizmalar (6 z.o)
Asma	<i>Candidatus Phytoplasma vitis</i> (Flavescence Doree <i>Phytoplasma</i> -FD),
	<i>Candidatus Phytoplasma solani</i> (Bois noir-BN)
Zeytin - Bağ	<i>Xylella yaprak yanıklığı</i> (<i>Xylella fastidiosa</i>)
Patates	<i>Epitrix similaris</i>
Nar	Narda Bakteriyel Yanıklık (<i>Xanthomonas axonopodis punicae</i>)
Polifag (Meyve)	Çiçek ve meyve monilyası (<i>Monilinia fructicola</i>)
Ceviz	Ceviz güvesi (<i>Erschoviella musculana</i>)
Konukçu	Ülkemizde sınırlı olarak bulunan zararlı organizmalar (13 z.o)
Patates	Patates siğili (<i>Synchytrium endobioticum</i>)
	Bakteriyel solgunluk ve patates kah. çürüklüğü (<i>R.solanacearum</i>)
	Patates halka çürüklüğü (<i>C. michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i>)
	Patates kist nematodları (<i>Globodera rostochiensis</i> , <i>G. pallida</i>)
	Patates kök ur nematodları (<i>Meloidogyne chitwoodi</i>)
	Patates güvesi (<i>Phthorimaea operculella</i>)
Karpuz	Karpuz bakteriyel meyve lekesi (<i>Acidovorax avenae</i> subsp. <i>citrulli</i>)
Taş çekirdekler	Şarka virüsü (Plum pox potyvirus PPV)
Domates	Domates lekeli solgunluk virüsü
	Lasiptera sp.
Polifag	Turunçgil uzun antenli böceği (<i>Anoplophora chinensis</i>)
Meyve	Kanadı noktalı sirke sineği (<i>Drosophila suzuki</i>)
Armut	Armutta geriye doğru ölüm (<i>Candidatus Phytoplasma pyri</i> -Gözlem)

2019 Yılı sürvey çalışmalarının ilk 6 aylık döneminde “Kanadı noktalı sirke sineği (*Drosophila suzukii*)” zararlısı ile ilgili olarak bilgilendirme toplantıları yapılmıştır. Merkez İlçe Örenköy, Yeniköy ve Deresakarı köylerinde *D.suzukii* Kontrol ve Eradikasyonu Talimatı uygulanmaya devam edilmektedir. “Bilecik İli Kiraz Sirke Sineği ile Biyoteknik Mücadele” projesi hazırlanarak 3 köyde toplamda 173 işletmeye 8 ton elma sirkesi dağıtılmıştır. Karantinaya tabi zararlı organizma kayıt sistemine (KASKs) yıl boyunca yapılan sürvey çalışmalarının üretici bazında girişleri yapılmıştır.

Tablo : 2019 Özel Sürveyler Eğitim-Yayım Faaliyetleri

No	Eğitim Konusu	Katılımcı Sayısı	Eğitimin Yeri (İlçe/Köy)
1	Kiraz Hastalık ve Zararlıları (D.suzukii)	40	Merkez/Yeniköy
2	Kiraz Hastalık ve Zararlıları (D.suzukii)	18	Merkez/Örenköy
3	Kiraz Hastalık ve Zararlıları (D.suzukii)	38	Merkez/Deresakarı
4	Kiraz Hastalık ve Zararlıları (D.suzukii)	33	Merkez/Söğüt/Küre
5	Kiraz Hastalık ve Zararlıları (D.suzukii)	60	Gölpazarı
6	Kiraz Hastalık ve Zararlıları (D.suzukii)	103	Yenipazar
7	D.Suzukii- Akdeniz Meyve Sineği	32	Gölpazarı
8	D.Suzukii- Akdeniz Meyve Sineği	20	Merkez/Küplü
9	Domates Solgunluk Virüsü-Domates Güvesi	50	Söğüt/Çaltı
10	Ceviz Hast ve Zararlıları – Ceviz Güvesi	16	Merkez/Gülümbe
11	Ceviz Hast ve Zararlıları – Ceviz Güvesi	28	Merkez/Alpagut
12	Ceviz Hast ve Zararlıları – Ceviz Güvesi	17	Merkez/Vezirhan /Kayabeli
		455	

Bitki Sağlık Sertifikası

İhracata konu bitki ve bitkisel ürünler, alıcı ülke karantina gerekliliklerine ve uluslararası standartlara göre kontrol edildikten sonra, hastalık ve zararlılardan arı ve ihracata uygun bulunması halinde BSS (Bitki Sağlık Sertifikası) düzenlenerek ihraç edilirler.

Tablo: 2019 Yılı Yıllık İhracat Miktarı

İhracat	Bitki Sağlık Sertifikası Sayısı (Adet)	Bitkisel Ürün (Buğday Unu) (kg)
Toplam	51	9.504,750

Akdeniz Meyve Sineği (AMS)

Bilecik, Akdeniz Meyve Sineği(AMS)'nin Ülke genelindeki bulaşıklık durumu ve yıl içerisindeki yoğunluk düzeyinin belirlenmesi, AMS'nin önemi ve izlenebilirliği hakkında teknik elemanların bilgilerinin artırılması, Ülke genelinde AMS'nin izlenebilirliğinin sağlanması ve Ülkemize girmesi muhtemel bazı meyve sineklerinin erken teşhisi amacıyla hazırlanan "Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi" kapsamına 2016 yılında alınmıştır.

2016-2018 yılları arasında gerçekleştirilecek olan Proje, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde, Adana Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü kontrollüğünde yürütülmektedir.

2018 yılında proje bitmiş olmasına rağmen kontrol amaçlı Bakanlığımız tarafından projenin sürdürülmesine karar verilmiştir. 2019 yılı ilk altı aylık döneminde proje kapsamında Merkez ilçede Kiraz, T.Hurması ürünlerinde daha önce belirlenen istasyonlara (bahçelere) AMS tuzakları asılarak kontrolleri yapılmış zararlıya rastlanmamıştır. Sonuç raporu gönderilmiştir.

2019 yılı ikinci altı aylık döneminde şeftali, ayva ve Trabzon hurması ürünlerinde tuzak kurulan istasyonlar kontrol edilerek ilk 10/10/2019 tarihinde şeftalide 2 adet ergin görülmüş olup bir daha zararlı tespit edilememiştir. Ayva tuzaklarında zararlı erginine rastlanılmamıştır. Trabzon hurmasında 30/10/2019 tarihinde 5 adet ergin görülmüş olup Kasım'ın ikinci haftası hasatla beraber zararlıya rastlanılmamıştır. 2019 Yılı Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi Kapsamında yapılan çalışmalarda ekonomik zarar eşiğinin çok altında olduğu ve erken hasat edildiğinden ürünlerde ekonomik zarar oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Denetim Hizmetleri

Hasat Öncesi Pestisit Denetimi

Pestisit denetim talimatı gereği ilimizde 2019 yılı üretim sezonunda kalıntı izleme programı dahilinde 16 adet marul, 4 adet hıyar, 8 adet taze fasulye, 4 adet domates, 8 adet kiraz, 18 şeftali, 24 adet ayva ve 4 adet ıspanak üretim sezonu içerisinde alınarak Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilmek üzere toplam 86 numune programlanmıştır.

2019 yılının ilk altı ayında 10 adet marul numunesi, 3 adet hıyar numunesi ve 6 adet kiraz numunesi alınmıştır. 2 kişiye tavsiye dışı ilaç kullanımından toplamda 4.538,00 TL idari yaptırım uygulanmıştır.

No	Eğitim Konusu	Katılımcı Sayısı	Eğitimin Yeri (İlçe/Köy)
1	Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Kalıntı Bilgilendirme Toplantısı	24	Merkez/Yeniköy
		24	

2019 Yılı'nın 2. altı ayında 17 adet şeftali, 8 adet T.fasulye, 20 adet ayva, 3 ıspanak ve 5 adet marul numunesi alınmıştır. 4 kişiye tavsiye dışı ilaç kullanımından toplamda 9076 TL idari yaptırım uygulanmıştır.

Tablo: Bitki Sağlığı Numune Alımı ve İdari Para Cezaları

Ürün Adı	Alınan Numune Sayısı	Olumsuz Numune Sayısı			Uygulanan İdari Para Cezası Toplamı (TL)	İmha Edilen Ürün Miktarı (Kg)	Tespit edilen MRL Üstü Aktifler	Cezai İşlem Uygulanmış Aktifler	Açıklama
		MRL Üzeri	Tavsiye Dışı						
		Hasat Öncesinde Alınan Numunede	Hasat Esnasında Alınan Numunede	Hasat Öncesinde Alınan Numunede					
Marul	15		2		4.538 TL	-	-	Iprodione 0,5-1,4	Ürün bulunamadığı için imha işlemi yapılmadı
Kiraz	6								
Domates	5								
Hıyar	3								
Şeftali	17								
Taze Fasulye	8								
Ayva	20			4	9.076 TL	-	-	Folpet 0,5-0,6-0,7-0,13	
Ispanak	3								
Toplam	77		2	4	13.700 TL				

Bitki Koruma Ürünleri - Alet Makine Hizmetleri

İlimizde 21 Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Bayii ve 38 Bitki Koruma Ürünü Bayii bulunmaktadır. 2019 yılı içerisinde, Bitki Koruma Ürünü Bayilerinde 1'i açılışa esas olmak üzere 38 denetim yapılmıştır.

Gübre Bayilerinin Denetlenmesi

Kimyevi Gübre Denetim Yönetmeliği gereği 2019 yılında 64 Kimyevi Gübre Bayiinde denetim çalışmaları yapılmıştır. Bu denetimlerde 10 adet numune alınarak analize gönderilmiştir.

Tablo: 2019 Yılı Gübre Bayilerinin İlçelere Göre Dağılımı

İlçe	Özel Bayi	Tüzel Bayi	Toplam
Merkez	9	1	10
Bozüyük	4	2	6
Gölpazarı	4	3	7
Osmaneli	16	2	18
Pazaryeri	5	2	7
Söğüt	7	3	10
Yenişehir	3	2	5
İnhisar	0	1	1
Toplam	48	16	64

BKÜ Kayıt Altına Alınması

Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmelik ile ilgili Danıştay'a açılan bir dava neticesinde, Yönetmeliğin 6. Maddesinin 1.fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 7. Maddesinin 1.fıkrasının (c) bendinde yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir. Bu nedenle hukuki süreç tamamlanıncaya kadar 2019 yılında bitki koruma ürünü reçete yazma yetki belgesi verilmemiştir. 2019 yılında **18** adet üretici kayıt defteri dağıtımı yapılmış, bitki koruma ürünü uygulayıcı sayısı denetlenmiştir.

Bitki Pasaportu

Zararlı organizma taşıyıcısı olabilecek bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeleri üreten ithalatçı ve ticaretini yapan ve depolayanları kayıt altına almak, bu materyallerin hareketlerini izlemek, Bitki Pasaportu yönetmeliğinde yer alan bir zararlı organizmaya rastlanması durumunda kaynağı bulunarak gerekli tedbirleri almaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. İlimiz genelinde 1 resmi, 5 özel aktif operatör bulunmaktadır.

Bıçerdöver Hasat Kontrolleri

2019 yılı hasat sezonu ilimizde 24.06.2019 tarihinde başlayıp, 30.09.2019 tarihinde sona ermiştir.

Tablo: 2019 Yılı Ürünler Üzerinden İl Bıçerdöver Kontrolleri Değerlendirme Formu

ÜRÜN CİNSİ: BUĞDAY

İLÇE-ADI (1)	TOPLAM EKİM ALANI (Ha) (2)	BİÇERDÖVERLE HASAT EDİLEN ALAN (Ha) (3)	DEKARA VERİM (Kg/da) (4)	BİÇERDÖVERLE HASAT EDİLEN ÜRÜN MİKTARI (TON) (5)	2019 YILI BİÇERDÖVERLE HASATTA ÜRÜN KAYIP ORANI HEDEFİ (%) (6)	2019 YILINDA GERÇEKLEŞEN ÜRÜN KAYIP ORANI (%) (7)	HASAT EDİLEN ÜRÜN FİYATI (TL/Kg) (8)
MERKEZ	6095	6095	312	19.016	%1,5	%1,15	1,10
İNİSAR	548	548	350	1.918	%1	%1	1,10
PAZARYERİ	4191	4191	200	8.232	%1,5	%1,1	1,15
OSMANELİ	3050	3050	290	8.845	%1	%0,5	1,10
SÖĞÜT	2994	2994	250	7.485	%1,5	%1	1,20
BOZÜYÜK	6895	6600	283	18.678	%1,5	%0,44	1,30
YENİPAZAR	1921	1921	350	6.723	%1,5	%1	1,20
GÖLPAZARI	2673	2327	350	8.145	%1,5	%1,1	1,15
İL TOPLAMI	28.367	27.726		79.042			
İL GENEL ORTALAMASI			298		%1,37	%0,91	1,16

ÜRÜN CİNSİ: ARPA

İLÇE-ADI (1)	TOPLAM EKİM ALANI (Ha) (2)	BİÇERDÖVERLE HASAT EDİLEN ALAN (Ha) (3)	DEKARA VERİM (Kg/da) (4)	BİÇERDÖVERLE HASAD EDİLEN ÜRÜN MİKTARI (TON) (5)	2019 YILI BİÇERDÖVERLE HASATTA ÜRÜN KAYIP ORANI HEDEFİ (%) (6)	2019 YILINDA GERÇEKLEŞEN ÜRÜN KAYIP ORANI (%) (7)	HASAT EDİLEN ÜRÜN FİYATI (TL/Kg) (8)
MERKEZ	0	0	0	0	0	0	0
İNHİSAR	0	0	0	0	0	0	0
PAZARYERİ	651	651	202	1.315	%1,5	%1,24	1,10
OSMANELİ	625	625	250	1.562	%1	%0,5	1,10
SÖĞÜT	825	825	200	1.650	%1,5	%1	1,10
BÖZÜYÜK	2750	2500	321	8.025	%1,5	%0,30	1,25
YENİPAZAR	1122	1122	250	2.805	%1,5	%1	1,00
GÖLPAZARI	6175	5550	250	13.875	%1	%1,05	1,05
İL TOPLAMI	12.148	11.273		29.232			
İL GENEL ORTALAMASI			246		%1,16	%0,84	1,10

Kenevir Yetiştiriciliği ve Yönetmeliği

İl ve İlçe müdürlüklerince Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkında yönetmelik gereği çalışmalar yapılmaktadır.

Şerbetçiotu Teknik Komite Çalışmaları

Şerbetçiotu Teknik Komite toplantısı Vali başkanlığında, İlçe Kaymakamının da katılımıyla alıcı kuruluş yetkilileri, üretici örgüt temsilcileri ile konu uzmanı Ziraat Mühendislerinin katılımı 30 Nisan 2019 tarihinde düzenlenmiştir.

Alıcı kuruluş yetkilileri, üretici örgüt temsilcileri ile konu uzmanı ziraat mühendislerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda şerbetçiotu alım fiyatı belirlenmiştir. İl Müdürlüğümüzden bir üyenin, Tarbes A.Ş.den iki üyenin, Ot-Gül Kooperatifinden iki üyenin ve Pazaryeri Ziraat Odasından iki üyenin katılımıyla “Hasat Tespit Komisyonu” oluşturularak her çeşit için ayrı ayrı hasat tarihleri belirlenerek bu tarihlerde ürünün hasat edilmesi sağlanması, tesislerde telli üretim yapan üreticilere makine ile hasatta öncelik tanınması ve toplama makinesi ücretinin alım yapacak firma tarafından belirlenmesi, 2019 yılı belirlenen alım fiyatları üzerinden artış oranları 2020 ve 2021 yıllarında Haziran ayı resmi TÜFE rakamlarına ilave %2 fiyat artışı eklenerek hesaplanması kararları alınmıştır.

Tablo: 2019 Yılı Şerbetçiotu Alım Fiyatları

Fiyat	Çeşit (TL/Kg)
Aroma	11,75
Brewers Gold	11,50
Ege	11,50
Erciyes	11,50
Pazaryeri	11,50

Diğer Eğitim-Yayım Faaliyetleri

Tablo: 2019 Yılı Eğitim-Yayım Faaliyetleri

Faliyetin Adı	Faaliyetin Yeri	Tarih (Ay)	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı	Yayım Aracı
Kiraz Hastalık ve Zararlıları, Sirke Sineği, İlaç Kalıntısı Bilgilendirme Toplantısı	Deresakarı	Nisan	1	38	Projeksiyon
Kiraz Hastalık ve Zararlıları, Sirke Sineği, İlaç Kalıntısı Bilgilendirme Toplantısı	Yenipazar	Nisan	1	20	Projeksiyon
Kiraz Hastalık ve Zararlıları, Sirke Sineği, İlaç Kalıntısı Bilgilendirme Toplantısı	Gölpazarı	Nisan	1	83	Projeksiyon
Kiraz Hastalık ve Zararlıları, Sirke Sineği, İlaç Kalıntısı Bilgilendirme Toplantısı	Küre	Mayıs	1	33	Projeksiyon
EKÜY, Kiraz Hastalık ve Zararlıları, Sirke Sineği, İlaç Kalıntısı Bilgilendirme Toplantısı	Örenköy	Nisan	1	18	Projeksiyon
EKÜY, Kiraz Hastalık ve Zararlıları, Sirke Sineği, İlaç Kalıntısı Bilgilendirme Toplantısı	Yeniköy	Nisan	1	64	Projeksiyon
Gece İstişare Toplantısı	Gülümbe	Haziran	1	32	Projeksiyon
Anız Yangını Bilgilendirme Toplantısı	Kurtköy	Haziran	1	14	Projeksiyon
Çilek Yetiştiriciliği Hastalık ve Zararlıları	Merkez	Haziran	2	50	Projeksiyon
Meyve Ağaçlarında Budama	Merkez	Haziran	1	12	Projeksiyon
Meyve Ağaçlarında Gübreleme	Merkez	Haziran	1	12	Projeksiyon
Anız Yangını Bilgilendirme Toplantısı	Deresakarı	Temmuz	1	14	Projeksiyon
Ceviz Üretimi ve Geliştirme Projesi	Yenipazar	Temmuz	1	12	Projeksiyon
Birlikte Üretelim Projesi	Taşçılar	Ağustos	1	11	Projeksiyon
Birlikte Üretelim Projesi	Taşçılar	Temmuz	1	20	Projeksiyon
Ceviz Üretimi ve Geliştirme Projesi	Merkez	Eylül	1	32	Projeksiyon
Tarımda İş Sağlığı ve Güvenliği	Yeniköy	Ekim	1	21	Projeksiyon
Bitki Koruma Ürünleri Toplantısı	Merkez	Ekim	1	40	Projeksiyon
İyi Tarım Uygulamaları Toplantısı	Merkez	Kasım	1	23	Projeksiyon
Ceviz Üretimi Geliştirme Projesi	Merkez	Aralık	1	64	Projeksiyon
Ceviz Üretimi Geliştirme Projesi	Pazaryeri	Aralık	1	17	Projeksiyon
Ceviz Üretimi Geliştirme Projesi	Osmaneli	Aralık	1	56	Projeksiyon
Ceviz Üretimi Geliştirme Projesi	Bozüyük	Aralık	1	16	Projeksiyon
Ceviz Üretimi Geliştirme Projesi	İnhisar	Aralık	1	22	Projeksiyon
Ceviz Üretimi Geliştirme Projesi	Gölpazarı	Aralık	1	77	Projeksiyon
Ceviz Üretimi Geliştirme Projesi	Söğüt	Aralık	1	17	Projeksiyon
Ceviz Üretimi Geliştirme Projesi	Yenipazar	Aralık	1	39	Projeksiyon
ISPM 15 Toplantısı	Merkez	Aralık	1	8	Projeksiyon

HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Bakanlığımızın program ve hedeflerini gerçekleştirmek üzere hayvancılık işletmeleri kayıt altına alınarak hastalık, aşılama, hayvan hareketlerinin kontrolü ve denetimleri için HAY-BİS (Hayvancılık Bilgi Sistemi) veri tabanı kullanılmaktadır. Yıl boyunca işletme ve hayvanların kayıtlarının güncelleme çalışmaları sürdürülmektedir. 2019 yılı HAYBİS sistemine kayıtlı hayvancılık işletme sayısı **5.390**'dır.

2019 Yılı Mücadele Raporu

Hayvancılık sektörü açısından büyük bir potansiyele sahip olan ülkemizde; hayvan varlığını bulaşıcı, salgın ve paraziter hastalıklardan koruma, ayrıca insan sağlığı yönünden zoonoz hastalıklar ile mücadele çalışmaları Bakanlığımız 29.03.2019 tarih ve 71037622-010.06.01-E.1021801 sayılı Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü konulu 2019/01 nolu Genelgesi ve 2019/01 nolu Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararı doğrultusunda, 2019 yılında ilimizde aşağıda arz ettiğimiz program ve projeler halinde yürütülmektedir.

Aşılama Faaliyetleri

Şap Koruyucu Aşılamaları

Bakanlığımızca şap hastalığının eradikasyonu amacıyla 2014 yılından itibaren risk bazlı stratejik plan uygulamaya konulmuştur. Plan gereğince Ege ve Marmara bölgesince aşıları arilik hedeflenmiştir. Söz konusu plan çerçevesinde İlkbahar dönemi aşılamaları hayvanların meraya çıkışlarından önce bitirilecek şekilde planlanmıştır.

İlimizde bulunan büyükbaş hayvan varlığının Şubat-Nisan ve Eylül-Ekim-Kasım tarihleri arasında aşılanmıştır. İlimizde İlkbahar ve Sonbahar Aşılama Kampanyası döneminde toplam **70.532** büyükbaş hayvan aşılanmıştır. 2019 yılında İlimizde küçükbaş şap aşılması programa alınmamıştır.

Anthrax Koruyucu Aşılamaları

İlimiz Osmaneli İlçesinde aşılama programına alınan **532** büyükbaş, **899** küçükbaş hayvan aşılanmıştır.

Kuduz (Kelev) Koruyucu Aşılamaları

Programa alınan **6.470** baş kedi-köpeğe karşılık; **5.687** baş kedi-köpek aşılanmıştır. **%88** lik başarı elde edilmiştir.

Brucella Koruyucu Aşılamaları

Brucella Koruyucu Aşılamaları 2011 yılında Brusella'nın yaygınlığı konusunda yapılan çalışmanın sonuçları, hastalığın eradikasyonunu sağlamış ülkelerin mücadele stratejileri çerçevesinde Bakanlığımız uzmanları tarafından değerlendirildiğinde, ülkemizde Brusella ile mücadelede kitle aşılaması yapılmasının en etkili yöntem olduğuna, kitle aşılamasının ise her yaştaki hayvana güvenilir olarak uygulanabilecek konjunktival (göz) aşılama ile yapılmasına karar verilmiştir.

Brusella Konjunktival Aşı ile Kontrol ve Eradikasyonu Projesi gereği 2020 yılı Koyun-Keçi Brucellosis (Rev-I) Aşılama Programı kapsamında İlimizde **12.256** adet küçükbaş hayvan aşılanmıştır.

2019 yılı Sığır Brucellosis (S-19) Aşılama Programı çerçevesinde İlimizde **4.501** dişi sığır aşılanmıştır.

Koyun Keçi Vebası Koruyucu Aşılamaları

Türkiye genelinde daha önce çeşitli sebeplerle aşılanamayan hayvanlar ile 2019 yılında yeni doğan küçükbaş hayvanların; doğumların erken olduğu illerde Mart-Mayıs aylarında, doğumların geç olduğu illerde ise Eylül-Kasım aylarında aşılanması hedeflenmiştir. İlimizde programa alınan **52.050** küçükbaş hayvana karşılık **58.761** küçükbaş hayvan aşılanarak **% 112**'lik fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Tablo: 2019 Yılı Aşılama Faaliyetleri

İlçeler	Şap		Kuduz Kedi- Köpek	Brucella		Sağlık Taraması Muhtelif Baş	Koyun Keçi Vebası K.Baş	Anthrax		Koyun Keçi Çiçeği K.Baş	Lumpy Skin B.Baş
	B.Baş	K.Baş		Rev-I K.Baş	S-19 B.Baş			BB/T.T	KB		
Merkez	15.905	-	926	2.763	856	46.126	11.077			8.984	7.633
Bozüyük	10.673	-	1.591	436	427	46.420	15.647				5.837
Gölpazarı	7.766	-	577	1.599	540	32.304	4.319				3.926
İnhisar	566	-	267	877	26	8.269	4.329				243
Osmaneli	9.476	-	845	992	863	14.500	5.230	532	899		5.230
Pazaryeri	9.413	-	565	1.695	834	23.214	8.973				5.897
Söğüt	7.729	-	551	3.238	643	20.681	8.390				3.874
Yenipazar	8.199	-	365	656	312	9.044	796			16	4.518
Toplam	69.727	-	5.687	12.256	4.501	200.558	58.761	532	899	9.000	37.158

Hastalık Çıkış ve Sönüşleri

Tablo : İlimizde Çıkan ve Sönen Hastalıklar

İlçeler	Mah/Köy	Hastalık Adı	Çıkış Tarihi	Sönüş Tarihi
Osmaneli	Hisarcık-Beşevler	Sığır Tüberkülozu	06.05.2019	Devam ediyor
Merkez	Kurtköy	Sığır Brusellozu	04.04.2019	30.05.2019
Bozüyük	Poyra	Koyun Keçi Vebası	21.01.2019	07.03.2019
Osmaneli	Avdan	Koyun Keçi Vebası	30.01.2019	28.05.2019
Bozüyük	Osmaniye	Koyun Keçi Vebası	14.01.2019	07.03.2019
Osmaneli	Akçapınar-Gaziler	Koyun Keçi Vebası	10.01.2019	01.04.2019
İnhisar	Tozman	Koyun Keçi Vebası	12.01.2019	20.03.2019
Pazaryeri	Burçalık	Koyun Keçi Vebası	11.01.2019	08.03.2019
Pazaryeri	Büyükelmalı	Koyun Keçi Vebası	11.01.2019	08.03.2019
Merkez	Yeniköy	Sığır Tüberkülozu	28.10.2019	Devam ediyor
Merkez	Abadiye	Koyun Keçi Vebası	21.08.2019	15.10.2019
Pazaryeri	Güde	Sığır Tüberkülozu	30.07.2019	05.12.2019

Isırık vakaları

2019 yılında 234 adet ısırık vakası Devlet Hastanesi tarafından Müdürlüğümüze bildirilmiş, bunların **47** adetinde gözlem sonucu herhangi bir araza rastlanmamış, **187** tanesi sahipsiz hayvan olduğundan gözlem altına alınamamıştır.

Kimliklendirme ve Diğer İşlemler

Küpeleme Çalışmaları

2019 yılı il genelinde **12.801** çift büyükbaş hayvan kulak küpesi, **67272** çift küçükbaş hayvan kulak küpesi ve **3158** çift düşmüş küpe 254 tek küpe takılmıştır. 2039 çift küçükbaş düşmüş küpe takılmıştır.

TÜRKVET Komisyon Kararları

Merkez ve İlçelerden gelen canlandırma, ırk ve cinsiyet değişikliği dilekçelerine istinaden yerinde tespit edilerek 27 Türkvet Komisyon kararı Merkez için, 23 Türkvet Komisyon kararı ise İlçelerden gelen talepler doğrultusunda gerekli düzeltme işlemleri yapılmıştır. Türkvet Komisyon Kararları; 27 Merkez, 13 Osmaneli, 5 Bozüyük, 6 Söğüt, 6 Yenipazar, 5 Pazaryeri olmak üzere toplam 50 adettir.

Denetimler ve Ruhsatlandırmalar

Gıda İşyeri Denetimleri

Osmaneli İlçesinde bulunan rendering (kanatlı unu) tesisinin 2 adet rutin gıda denetimi yapılmıştır. Kırmızı et kesimhanesinde 6 adet, beyaz et kesimhanesinde 2 adet denetim yapılmıştır.

2019 yılı içerisinde ilimizde bulunan Su Ürünleri ve Salyangoz İşleme Tesislerinde ihracat mevzuatı kapsamında 12 adet tesis denetimi yapılmıştır.

Su Ürünleri Denetimleri

İç sularımızda sezonun açık olduğu dönemde ayda en az 1, sezon haricinde en az 2 ayda bir denetimler yapılmaktadır. Bunun yanısıra 342 amatör balıkçı denetimi yapılmıştır.

Balık Satış Yerlerinin Denetimleri

İl genelinde **101** adet parakende balık satış yeri denetlenmiştir.

Kanatlı İşletme Denetimleri

Tablo: Kanatlı İşletme Denetimleri

	Denetim /Survey Sayıları
Tavuk Vebası Aktif Survey	2 Köy (GÖLPAZARI)
Tavuk Vebası Pasif Survey	61 KÖY 33 TİCARİ İŞLETME
İşletme (Kümes) Denetimleri	33
Kesimhane	2
Rendering	2
Ulusal Salmonella Kontrol Programı	3

Arıcılık İşletme Denetimleri

Bilecik Merkez İlçede 2019 yılı içinde **16** işletmede **1223** adet kovanın, ihbari mecburi arı hastalıkları yönünden denetimi yapılmıştır.

Av Bayii Denetimleri

63 adet av bayi denetimi yapılmıştır.

İdari Para Cezaları

Tablo: İdari Para Cezaları

Ceza Türü	(Adet)	(TL)
Araç Sahibine+Hayvansal ürün	1	4.538
Araç sahibine	2	4.538
Hayvan başına	2	18.480
Bildirim Cezası	3	3.396
Toplam	8	30.952

Kalıntı İzleme Çalışmaları

a) Ulusal Kalıntı İzleme Programı

Tablo: Ulusal Kalıntı İzleme Programı Kapsamında Alınan Numune Sayıları

Ürün	Planlanan	Gerçekleşen
Kanatlı	80	80
Su Ürünleri	15	15
İnek Sütü ve Diğer Sütler	8	8
Kırmızı Et (Büyükbaş)	13	13
Bal	1	1
Yumurta	0	0
Toplam	117	117

b) Hayvan, Hayvansal Ürün ve Yan Ürün İhracat Kontrolleri

Tablo: İhracat Numuneleri

Ürünler	İhracat Kontrollerinin Sayısı (Denetim)	Alınan Numune Sayısı	Yapılan Analiz Sayısı	Düzenlenen Sağlık Sertifikası Sayısı
Hayvansal Ürünler	12	12	83	31
Hayvansal Yan Ürünler				8

c) Hastalık Numuneleri

İlimizde 13 adet numune alınmış; 9 adedi pozitif, 4 adedi negatif çıkmıştır.

Tablo : Hastalık Numuneleri

İLÇE	MAHALLE/KÖY	ŞÜPHELENİLEN HASTALIK	SONUÇ
Osmaneli	Hisarcık-Beşevler	Sığır Tüberkülozu	Pozitif
Merkez	Kurtköy	Sığır Brusellozu	Pozitif
Bozüyük	Poyra	Koyun Keçi Vebası	Pozitif
Osmaneli	Avdan	Koyun Keçi Vebası	Pozitif
Bozüyük	Osmaniye	Koyun Keçi Vebası	Pozitif
Osmaneli	Akçapınar-Gaziler	Koyun Keçi Vebası	Pozitif
İnhisar	Tozman	Koyun Keçi Vebası	Pozitif
Pazaryeri	Burçalık	Koyun Keçi Vebası	Pozitif
Pazaryeri	Büyükelmalı	Koyun Keçi Vebası	Pozitif
Merkez	Yeniköy	Sığır Brusellozu	Pozitif
Merkez	Abadiye	Koyun keçi çiçeği	Pozitif
Pazaryeri	Güde	Sığır Tüberkülozu	Pozitif
Pazaryeri	Arpadere	Koyun Keçi Vebası	Red
Osmaneli	Çiftlik	Koyun Keçi Vebası	Red
Merkez	Abadiye	Koyun Keçi Vebası	Red
Merkez	Küplü	Koyun Keçi Brusellozu	Red
Pazaryeri	Merkez -yüzbaşı	Sığır Brusellozu	Red
Merkez	İkizce	Sığır Brusellozu	Red
Merkez	Künçeğiz	Sığır Brusellozu	Red
Merkez	Kurtköy	Sığır Brusellozu	Red
Osmaneli	Düzmeşe	Antrax	Red

d) Alıcı Ortam Suyu Numuneleri

3'er aylık dönemler halinde 6 farklı noktadan toplam 24 adet numune alınmıştır.

Tablo: Alıcı Ortam Suyu Numune Noktaları

	Numune Noktaları	Irmak	Giriş/ Çıkış / Diğer	İlçe
1	Baharöz Köyü -KARASU	Karasu	Giriş	Bozüyük
2	Tuzaklı Köprüsü	Sakarya	Giriş	Söğüt
3	Kızıldamlar Göleti	-	Diğer	Merkez
4	Karasu/Bayırköy	Karasu	Çıkış	Merkez
5	Sakarya Nehri –Kum Ocağı	Sakarya	Çıkış	Osmaneli
6	Karasu/ Vezirhan	Karasu	Çıkış	Merkez

Serbest Veteriner Hekim Muayene ve Polikliniklerle İlgili Çalışmalar

İlimizde **15** adet ruhsatlı veteriner hekim muayenehanesi bulunmaktadır. 5996 sayılı kanuna dayanılarak yayımlanan 15/10/2011 tarihli ve 28085 sayılı Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik yönetmeliği hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Ayrıca 5996 sayılı kanuna dayanılarak yayımlanan 08 /10/2011 tarihli ve 28078 sayılı Ev ve Süs Hayvanlarının Üretim, Satış; Barınma ve Eğitim Yerleri ile ilgili yönetmelik hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Tablo: Serbest Veteriner Hekim Klinikleri

İlçe Adı	Muayenehane
Merkez	2
Bozüyük	2
Gölpazarı	3
Osmaneli	1
Pazaryeri	1
Söğüt	2
Yenişehir	2
Toplam	13

Tablo : Ev ve Süs Hayvanı Satış Yerleri

İlçeler	Ev ve Süs Hayvanları Satış Yerleri
Merkez	4
Bozüyük	3
Osmaneli	1
Toplam	8

Hayvansal Üretim Desteklemeleri

Tablo: 2019 Yılı İçerisinde İl Geneli Hayvansal Üretim Desteklemeleri

DESTEKLEMELER	İşletme Sayısı (Adet)	Miktar	Destek Miktarı (TL)
Yaş Koza Desteklemesi	83	Toplam 5030 Kg	301.824 TL (2019 Ödenen)
Arılı Kovan Desteklemesi	147	10.413kovan	104.130.00TL(2018 Ödenen) 2019 Yılı tespit aşamasında
Su Ürünleri Desteklemesi	4	1.061.720,75 Kg Alabalık	608.891,44 TL(2018 Yılı) 2019 Yılı Başlamadı
Süt Desteklemeleri	849	9.901.294,20 lt	1.631.443,05TL(2019 Yılı İlk 8 ay)
Buzağı Desteklemesi	2614	9012 Baş	3.235.950TL(2018 yılı destekleme tutarı) 2019 yılı icmal aşamasında.
Anaç Koyun Keçi Desteklemesi	527	54.039 Baş	1.350.975TL(2018 Ödenen) 2019 Yılı tespit aşamasında
Anaç Manda Desteklemesi	5	36 Baş	9.000TL(2018 Ödenen) 2019 Yılı icmal aşamasında
Malak Desteklemesi	4	16 Baş	2.400TL(2018 Ödenen) 2019 Yılı icmal aşamasında
Çoban İstihdam Desteklemesi	5	5 Sürü	25.000 TL (2018 Yılı) 2019 Yılı icmal aşamasında
Besilik Erkek Sığır Dest.	277	1386 baş	346.500(2018 Ödenen) 2019 Yılı Müracaatları 31.01.2020 de son bulacaktır.)
Halk Elinde Islah Kıvrıcık Projesi	25 25 25	170 Damızlık Erkek 3380 Anaç desteği 3451 Yavru	34.000.00 TL 135.200.00TL 138.040,00 TL (2018 Ödenen) 2019 Yılı tespit aşamasında
2019 Yılında Ödenen Toplam			4.814.833,49TL

Hayvan Refahı

Canlı hayvan ticareti yapan satıcılara “Çalışma İzin Belgesi” canlı hayvan nakli yapan nakil aracı sürücü ve bakıcılarına “Sürücü/Bakıcı Yeterlilik Belgesi”, hayvan nakliyesi ile uğraşan nakliyecilere “Nakliyeciyetki Belgesi”, hayvan refahı ve korunmasına ilişkin standartları taşıyan nakil araçlarına “Nakil Aracı Onay Belgesi” verilmektedir.

Belge almak isteyenler için başvuru ve eğitim faaliyetleri devam etmekte olup 2019 yılında 14 yetiştiriciye eğitim verilmiş olup 2 adet “Çalışma İzin Belgesi”, 11 adet “Sürücü/Bakıcı Yeterlilik Belgesi”, 3 adet “Nakliyeciyetki Belgesi” verilmiştir. Toplamda da 5 yıllık süresini doldurarak müracaat etmiş 55 kişi, 7 firmanın 8 “Çalışma İzin Belgesi”, 31 “NakliyeciyetkiBelgesi”, 22 “Sürücü/Bakıcı Yeterlilik Belgesi” yenilenmiştir.

Ruhsatlandırmalar ve Belgeler

Tablo : Hayvan Pasaportu, Hayvan Listesi, İşletme Tescil Belgesi ve Diğer işlemler

S.N.	Verilen Belge	Adet
1	Pasaport	1250
2	İşletme Tescil Belgesi	195
3	Hayvan Varlık Listesi	300
4	Veteriner Sağlık Raporu	160
5	Araç Dezenfeksiyon	130
6	Ön sağlık Belgesi	25
7	Balıkçı Belgesi	50
8	Suni Tohumlama Makbuzu	5
9	Ev ve Süs Hayvanları Ruhsatı	1
10	Sürücü Belgesi	5
11	Arı Vize Belgesi	2
12	Kapasite Raporu	0
13	Aşı	0
14	Damızlık Kanatlı İşletme Sağlık Sertifikası	5
15	Aşı Makbuzu	0
16	Dezenfeksiyon makbuzu	20
17	Karantina İşyeri Uygunluk Belgesi	6
18	At vize	0
19	Sorumlu Veteriner Hekim Makbuzu	10
20	Buzağı destekleme Hekim Makbuzu	0
	Toplam	2164

Hayvan Islahı

a) Halk Elinde Islah Projesi

Ülkemizde 62 ilde, Kıvrıkcık ırkı ile proje 7 ilde uygulanmaktadır. İlimizde projenin ikinci 5 yılı 27 işletme 5.445 hayvanla başlanarak 2018 yılı desteklemesi kapsamında 307.240 TL destekleme ödemesi yapılmış olup 2019 yılı için henüz destekleme ödemesi başlamamıştır.

b) Koç Dağıtımı

Önceki yıllarda dağıtımı yapılan damızlık koçların 6 aylık periyotlarda takibi yapılmaktadır.

c) Suni Tohumlama

İlimizde Suni tohumlamalar Özel Klinikler aracılığıyla yapılmakta olup 11 adet özel veterinerin , 2020 yılı için Suni tohumlama izinleri 1 yıl süre ile yenilenmiştir.

İhracat ve İthalat İşlemleri

İthalat Hayvanlarla İlgili İşlemler

2018 yılında 786 baş besilik sığır, 75 baş küçükbaş ithalatı yapılmış olup 2019 yılında hayvan ithalatı yapılmamıştır.

Tablo : İhracat İşlemleri

		İhracat Yapılan Ülkelerin İsimleri	Toplam İhracat Miktarı (kg veya baş cinsinden)
Canlı Hayvan	Büyükbaş		
	Küçükbaş		
	Kanatlı	Suriye,Azerbaycan	67.900 Adet
	Ev ve Süs Hayvanı		
Hayvansal Ürünler	Balıkçılık ve Su Ürünleri	İsrail, Çekya, Rusya	711.653 Kg.
	Süt ve Süt Ürünleri		
	Kanatlı Eti ve Ürünleri	KKTC,Dubai,Laos,İrak,Kongo,Suudi Arabistan,Tayland,Bahreyn	3.375.357 Kg.
	Sofralık Yumurta ve Ürünleri	İrak, Suriye	11.520.000 Adet
	Kuluçkalık Yumurta		
	Kırmızı Et ve Ürünleri		
	Jelatin ve Kolajen		
	Bal ve Arıcılık Ürünleri		
	Diğer (Kara Salyangozu Dolması,Salyangoz Eti)	Fransa	444,302 Kg.
Hayvansal Yan Ürünler	Hayvansal Gübre		
	Hayvansal Kaynaklı Yağlar		
	Kedi, Köpek Maması		
	Deri, Post		
	Kıl, Tüy		
	Yem Amaçlı Hayvansal Protein		
	Yün		
	Trofe		
	Diğer (Kara Midye Kabuğu,İpek Böceği Kozası,Koza Döküntüsü)	Fransa, Çin Halk Cumhuriyeti	76.833,25 Kg.

Balıklandırma Faaliyetleri

İlimizde toplam 16 adet Baraj gölü/gölet bulunmaktadır. Bunlardan 11 adedi Şube Müdürlüğümüz tarafından balıklandırılmıştır. 2014 yılında 32.000 adet, 2015 yılında 24.100 adet, 2016 yılında 114.000 adet, 2017 yılında 53.500 adet ve 2018 yılında 5 gölette ilimize tahsis edilen 53.000 adet balıklandırma çalışması yapılmıştır. 2019 Yılında 10 gölete 64.000 adet balıklandırma yapılmıştır.

Eğitim Çalışmaları

Tablo: 2019 Yılı Eğitim Çalışmaları

Düzenlenen Bilgilendirme Toplantısının Konusu	Yapıldığı Tarih (Ay)	Süresi (Gün)	Bilgilendirme Toplantısına Katılan Personelin		Toplantıda Kullanılan		
			Sayısı		Ünvanı	Basılı Materyal	Görüntülü Yayın Aracı
			E	K			
Hayvan Refahı Eğitimi	Mart	1	13	0	Vet. hekim, Ziraat Müh.	-	Slayt gösterisi
Döl Verimliliğini Artırma Eğitimi	Mayıs	1	31	2	Vet. Hekim Vet. Hekim Ziraat Müh.	-	Slayt gösterisi
Döl Verimliliğini Artırma Eğitimi ve Sürü Büyütme Desteklemesi	Haziran	1	110	11	Vet. Hekim Vet. Hekim Ziraat Müh.	-	Slayt gösterisi

TARIMSAL ALTYAPI VE ARAZİ DEĞERLENDİRME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Tarımsal Amaçlı Yapı İzinleri

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 13. Maddesinde “Tarımsal amaçlı yapılar için, projesine uyulması şartıyla ihtiyaç duyulan miktarda her sınıf ve özellikteki tarım arazisi Valilik izni ile kullanılır.” denilmektedir. 2019 yılında, ahır, kümes, bağ evi, tarımsal depo, Tarımsal Entegre Tesis yapım izni için toplam 34 adet müracaat olmuş ve 5403 sayılı kanununun 13.maddesi kapsamında değerlendirilerek 3,986448 ha alanda gerekli izinlendirme işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Tablo: Tarımsal Amaçlı Yapı İzinleri

Nevi	Adet	Uygun	Ret	Talep Alanı (ha)	Uygun (ha)	Ret (ha)	Kapsam Dışı Alan
Ahır/Ağıl	12	12	0	0,414386	0,414386	0,0000	0
Bağevi	10	9	1	0,074502	0,067002	0,0075	0
Kümes	5	5	0	2,785	2,785	0,0000	0
Diğer Tarımsal Yapılar	1	1	0	0,6935	0,6935	0,0000	0
Tarımsal amaçlı depo	6	6	0	0,02656	0,02656	0,0000	0
Toplam	34	33	1	3,993948	3,986448	0,0075	0

Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanımı

Tarım dışı amaçlı arazi kullanım talepleri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 13. Maddesi kapsamında değerlendirilmektedir. 2019 yılında 21 adet müracaat kanun kapsamında değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır. Toplam 57,601212 ha tarım arazisine 5403 sayılı kanununun 13.maddesine göre tarım dışı kullanım izni verilmiş ve 0,4698 ha alanın tarım dışı amaçla kullanımı uygun görülmemiştir.

Tarım dışı amaçla kullanımı talep edilen 76,0912 ha alan kanun kapsamı dışında olduğundan (orman, nehir yatağı, arsa, taşlık vb.) faaliyetler uygun görülmüş ve çevre tarım arazilerinin korunması için toprak koruma projeleri hazırlatılarak, projeye uyulması şartıyla izin verilmiştir.

Tablo: Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanımı

Nevi	Adet	Talep Alanı (ha)	Uygun (ha)	Ret (ha)	Kapsam Dışı (ha)
Konut ve İlave İmar Planları	11	0,545155	0,075355	0,4698	-
Güneş Enerji Santrali	1	0,0147	0,0147	0	0
Maden Sahası	2	80,278879	8,907779	0	71,3711
Sanayi	3	43,9949	43,9949	0	0
Akaryakıt Tesisi	1	0,754578	0,754578	0	0
Lojistik Alanı	1	0,7205	0,7205	0	0
Enerji Yatırımları (Sabit Tesis ve İrtifak Hakkı)	2	7,8535	3,1334	0	4,7201
Toplam	21	134,162212	57,601212	0,4698	76,0912

Toprak Koruma Kurulu

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 5. Maddesi gereğince Toprak Koruma Kurulu oluşturulmuş ve aynı kanunun 6.maddesinde belirtilen görevleri Toprak Koruma Kurulu yerine getirmektedir. 2019 yılında 3 adet Toprak Koruma Kurulu toplantısı gerçekleştirilmiş ve bu toplantılarda 12 müracaat görüşülerek karara bağlanmıştır.

Arazi Toplulaştırma Çalışmaları

Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında İlimiz Bozüyük İlçesi Kandilli, Karaağaç ve Kovalıca köylerinde Arazi Toplulaştırma etüdü yapılarak Bakanlar Kurulu kararı ile Uygulama Alanı olarak ilan edilmiştir. Karaağaç Köyü, Bakanlar Kurulu Kararıyla toplulaştırma alanı dışına çıkarılmıştır. Kandilli ve Kovalıca Köylerinde arazi toplulaştırma kapsamındaki çalışmalar Tarım Reformu Genel Müdürlüğü kontrolünde tamamlanmıştır.

İlimiz Gölpazarı İlçesi, Merkez Reşadiye, İstiklal ve Orta Mahallesi ile Kurşunlu ve Aktaş Köylerini kapsayan, 24.613 da alanda arazi toplulaştırma ön etüt çalışmaları tamamlanarak, Bakanlığa gönderilmiştir.

Tarımsal Sulamada Elektrik İndirimi

Tarımsal Sulamada Elektrik İndiriminden faydalanmak amacıyla 2019 yılında Müdürlüğümüze 4 başvuru yapılmıştır.

Hazine Arazileri Satış

Hazinenin hüküm ve tasarrufunda bulunan arazilerin Milli Emlak Müdürlüğünce satışı, kiraya verilmesi vb. haller söz konusu olduğunda Müdürlüğümüz Teknik elemanları tarafından ilgili arazilerin yerinde incelenmesi ile kira ve/veya satışa esas kıymet takdirleri yapılmaktadır. 2019 yılında Defterdarlık Milli Emlak Müdürlüğü tarafından 10 adet başvuru yapılmış, başvurular yerinde inceleme yapılarak cevaplandırılmıştır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS)

Bakanlığımız TBS sistemi kapsamında yürütülmekte olan CBS; tarımsal alanların konuma dayalı gözlemlerle elde edilen grafik ve grafik-olmayan bilgilerin toplanması, saklanması, işlenmesi ve kullanıcıya sunulması işlevlerini bütünlük içerisinde gerçekleştiren bir bilgi sistemidir. Bu kapsamda tarımsal nitelik taşıyan kadastro parselleri tarım parsellerine çevrilerek sisteme tanıtılmakta ve parsellere ait bilgilerin diğer kullanıcılar tarafından, işlemleri esnasında kolaylık sağlayacak şekilde, bilgisayar tabanlı bilgi sistemi olan TBS ye entegre edilmektedir.

İdari Para Cezaları

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 21. Maddesi gereğince 2019 yılında, tarım arazilerinin izinsiz olarak tarımsal niteliğini bozan 26 kişi/firmaya 14.072,31 m² alan için, **90.077,85 TL** idari para cezası işlemi uygulanmıştır. 3573 sayılı Zeytinciliğin ıslahı ve yabancılarının aşılattırılması hakkında kanun kapsamında zeytin ağacı kesiminden dolayı 1 firmaya **22.650,45 TL** idari para cezası işlemi uygulanmıştır.

Nitrat Direktifi Kapsamında Yapılan Çalışmalar

(Sulara Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Kirliliğin Kontrolü Projesi)

Bakanlığımız Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında çevre başlığı altında yer alan, su kalitesinin iyileştirilmesi mevzuat uyum takviminde kısa dönem öncelikli olan; 91/676 EEC sayılı Nitrat Direktifine karşılık gelen “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” 23 Temmuz 2016 tarihinde uyumlaştırılmıştır. Projenin genel hedefi,

Türkiye’deki tarımsal aktivitelerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesi ile su kaynakları, toprak ve atmosfere besin maddesi girdisi etkisinin azaltılmasıdır. Bu projenin amacı, AB Nitrat Direktifi uygulaması için Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı’nın altyapısını güçlendirerek, yüzey ve yeraltı suları ve toprağa, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan besin maddesi kirliliğinin azaltılmasıdır.

İlimiz genelinde 19’si yüzey, 20’si yeraltı suyu olmak üzere toplamda 39 izleme istasyonu bulunmaktadır. Yüzey suları aylık, yeraltı suları ise 3 aylık periyotlarla izlenmektedir. İzleme istasyonlarından alınan su numuneleri analizleri yapılmak üzere Eskişehir İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Tarımsal Altyapı ve Arazi değerlendirme Şubesi bünyesinde ki mobil laboratuvara gönderilmektedir. Analiz sonuçları NİBİS (Nitrat İzleme Bilgi Sistemi) e girilerek kayıt altına alınmaktadır.

11 Şubat 2017 tarih ve 29976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren; Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği kapsamında; henüz nitrata hassas bölgeler ilan edilmediğinden, ilimizin tamamı nitrata hassas olmayan bölge kabul edilerek, yılda 3.600 kg azot üreten, hayvancılık işletmelerinin denetimleri devam etmektedir.

Tablo: 2019 Yılında İzleme İstasyonlarından Alınan Numune Sayısı

Yüzey/Yeraltı	Numune Alım Sıklığı	Numune Alınan Nokta Sayısı	Numune Sayısı
Yeraltı Suyu	3 Ay	20	74
Yüzey Suyu	1 Ay	18	214
Toplam		38	288

Tablo: NİBİS Kayıtları

İstasyon No	İstasyon Adı	İstasyon tipi	Numune Takip Sıklığı
11-003	Kızıldaamlar Göleti Kızıldaamlar Bilecik Yüzey	Yüzey	Ayda 1 defa
11-006	Karasu Çayı Bayırköy- Bilecik	Yüzey	Ayda 1 defa
11-007	Balıkçı-Sakarya Nehri Kızılburun- Osmaneli	Yüzey	Ayda 1 defa
11-010	Kargılı köprüsü sakarya köy önu İnhisar	Yüzey	Ayda 1 defa
11-011	Dodurga Göleti Duduraga Bozüyük	Yüzey	Ayda 1 defa
11-016	Ertügrülgazi Göleti sırhoça-Söğüt	Yüzey	Ayda 1 defa
11-019	Reşadiye Mahallesi (Doğal Çeşme) Gölpazarı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-021	Beşevler Beşevler köyü Osmaneli	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-025	Köy yanı mevki Adem Ütük Tarlası kandilli köyü Bozüyük	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-026	Dereköy /Pazaryeri	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-027	Yeniköy /Merkez	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-028	Bozalan köyü/ Bozüyük	Yüzey	Ayda 1 defa
11-029	Hamitabat köyü / Söğüt	Yüzey	Ayda 1 defa
11-030	Hamitabat / İçme Suyu Kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-031	Geçitli / İçme Suyu Deposu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-032	Çerkeşli	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-033	Üyük /Gölpazarı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-034	Kazancı/Osmaneli	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-035	Selimiye İçme suyu kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-036	Ericcek İçme Suyu Kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-037	Medetli İçme Suyu Kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-038	İnhisar-Akçasu	Yüzey	Ayda 1 defa
11-039	Pazaryeri - Bakraz	Yüzey	Ayda 1 defa
11-040	Yenipazar-Kocaçay Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-041	Yenipazar-Danişment Köyü Su Kuyusu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-042	Gölpazarı Gçkçeler İlmece Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-043	Gölpazarı Belediyesi Su Kuyuları	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-044	Merkez-Kınık Köyü Kuyu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-045	Merkez-Beyce Köyü Su Kuyusu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-046	Merkez Okluca Köyü - İmece Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-047	Merkez Bekdemer Köyü-Sorgun Çayı	Yüzey	Ayda 1 defa
11-048	Merkez-Aşağıköy Güvence Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-049	Osmaneli/Kazancı-Göynük Çayı	Yüzey	Ayda 1 defa
11-050	Osmaneli/Düzmeşe Köyü Goksu Çayı	Yüzey	Ayda 1 defa
11-051	Kurşunlu-Gölpazarı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-052	Gölpazarı-Ova	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-053	Çukurören	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-054	Yenipazar göleti	Yüzey	Ayda 1 defa
11-055	Sürüm çayı	Yüzey	Ayda 1 defa

Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devir İşlemleri

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ve bu kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı Kanun kapsamında tarımsal nitelikli parsellerin ifraz edilebilme büyüklükleri ilçeler bazında belirlenmiştir.

Satışa Konu Tarımsal Araziler

Tarımsal nitelikli arazilerin satış, trampa, tevhit, ifraz vb. devir işlemleri için, Tapu Müdürlüğü'ne elektronik belge üzerinden müracaat eden vatandaşların yazılarına; 5403 sayılı Kanunun ile 6537 sayılı kanun, yönetmelik ve “Tarımsal Arazilerin Devrine İlişkin Uygulama Talimatına” göre; Tarım Bilgi Sistemi, Coğrafi Bilgi Sistemi ve gerektiğinde arazinin kontrolü yapılarak tarımsal arazilerin devir işlemlerinin uygun olup olmadığı konusunda görüş bildirilmektedir.

Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım kanunu ile bu kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı yasa ve bu yasaya istinaden yayımlanan Tarım Arazilerinde Mülkiyet Devrine İlişkin Uygulama Talimatı kapsamında Şubemiz tarafından 2019 yılı için değerlendirilen Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri ile ilgili veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri

İLÇE	SATIŞ YOLUYLA MÜLKİYET DEVRİ İSTENİLEN		İZİN VERİLEN		İZİN VERİLMEYEN	
	PARSEL SAYISI	ALAN (da)	PARSEL SAYISI	ALAN (da)	PARSEL SAYISI	ALAN (da)
MERKEZ	1.318	4750,70	1.288	4454,87	30	295,84
BOZÜYÜK	495	2051,37	470	1818,53	25	232,84
GÖLPAZARI	1.504	4836,70	1.485	4582,40	19	254,30
İNHİSAR	88	344,34	219	944,71	0	0,00
OSMANELİ	1.318	4888,07	1.250	4462,67	68	425,40
PAZARYERİ	276	1027,40	273	998,55	3	28,85
SÖĞÜT	1.175	3997,45	1.140	3729,93	35	267,52
YENİPAZAR	548	1798,55	540	1749,91	8	48,65
TOPLAM	6.722	23694,59	6.665	22741,55	188	1553,40

Mirasa Konu Araziler

Miras yoluyla tarım arazilerinin parçalanarak küçülmesini engellemek amacıyla 6537 sayılı kanun 15 Mayıs 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu tarihten sonraki ölümlerde kanunun ilgili maddelerince mülkiyet devri gerçekleştirilmektedir.

Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım kanunu ile bu kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı yasanın yürürlük tarihi olan 15 Mayıs 2014 tarihinden tarımsal arazi sahiplerinin vefat etmesi sonucunda tarımsal araziler mirasa konu olmaktadır.

Tablo: Tarımsal Arazilerin Miras Yoluyla Devirleri

İLÇE	MİRAS YOLUYLA MÜLKİYET DEVRİ İSTENİLEN		İZİN VERİLEN		İZİN VERİLMEYEN	
	PARSEL SAYISI	ALAN (da)	BAŞVURU SAYISI	ALAN (da)	BAŞVURU SAYISI	ALAN (da)
MERKEZ	479	1629,76	136	1397,03	17	232,73
BOZÜYÜK	271	851,58	17	561,84	6	289,74
GÖLPAZARI	239	755,50	11	706,60	3	48,90
İNİSAR	0	0,00	0	0,00	0	0,00
OSMANELİ	355	1070,15	29	1001,38	5	68,77
PAZARYERİ	138	418,89	46	418,89	0	0,00
SÖĞÜT	43	138,89	2	138,89	0	0,00
YENİPAZAR	153	211,96	18	484,62	0	0,00
TOPLAM	1.678	5076,71	259	4709,24	31	640,13

Yabancıya Satış İşlemleri

Diğer ülke vatandaşlarının tarımsal arazi satın alma başvuruları, 5403 sayılı kanun gereğince Şube Müdürlüğümüz tarafından değerlendirilmektedir.

Tablo: 2019 Yılı Yabancıya Satış İşlemleri

İLÇELER	İzin Verilen Parsel Sayısı	İzin Verilen Alan (da)	İzin Verilmeyen Parsel Sayısı	İzin Verilmeyen Alan (da)
BOZÜYÜK			1	9,2
GÖLPAZARI	8	71,14	2	11,2
İNİSAR				
MERKEZ				
OSMANELİ	5	45,64	3	10,4
PAZARYERİ			1	16,1
SÖĞÜT			24	138,7
YENİPAZAR				
TOPLAM	13	116,78	31	185,6

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Genç Çiftçi Tebliğ Çalışmaları

16.02.2016 tarih ve 2016/8540 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Karara dayanarak 3 yıl boyunca devam eden ‘Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenme Programı’ kapsamında en son 2018 yılında 142 kişiye destekleme sağlanmıştır (Tablo: 2018 Yılı Genç Çiftçi Projeleri).

Bu kapsamda desteklenen projelerin 2 yıl süresince kontrolleri yapılmakta olup, devamlılığı sağlanmaktadır. 2018 yılında desteklenen projelerin 2020 yılında da kontrolleri yapılmaya devam edilecektir.

Tablo: 2018 Yılı Genç Çiftçi Projeleri

Sıra No	İlçesi	BİTKİSEL ÜRETİM PROJELERİ							Toplam Proje Sayısı	Projelerin Parasal Tutarı (TL)
		Bağ ve Üzümsü Bitkiler	Çok Yıllık Yem Bitkisi	Kapama Meyve Bahçesi	Konrtollü Örtü Altı Sebze	Büyükbaş Hayvan	Küçükbaş Hayvan Koyun	Arıcılık		
1	Bozüyük					8	6	3	17	510.000
2	Gölpazarı					9	1		10	300.000
3	İnhisar				5	2	2		9	270.000
4	Merkez					13	4		17	510.000
5	Osmaneli	1	1	8		20	7		37	1.110.000
6	Pazaryeri	1				12	5		18	540.000
7	Söğüt	1			10	8	4		23	690.000
8	Yenipazar					10	1		11	330.000
TOPLAM		3	1	8	15	82	30	3	142	4.260.000
Uygulaması Programlanan Proje Sayısı ve Dağılımı		27				115			142	
İlimize Tahsis Edilen Ödenek Miktarı: 4.260.000,00TL										

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI ÇALIŞMALARI :

A- Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Programı :

I-) 11.ETAP (2016/37 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI :

21.10.2016 tarihli ve 29864 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 11. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan 29.12.2016 tarihine kadar Bakanlığımızın www.tarim.gov.tr internet adresinden **21** adet proje başvurusu yapılmıştır.

İl Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan ilk değerlendirmeler ve Bakanlığımızca yapılan nihai değerlendirmeler sonucunda **7** adet hibe başvurusuna hibe desteği verilmesine karar verilmiştir.

Hibe desteği almaya hak kazanan **7** adet proje başvuru sahipleri hibe sözleşmesi imzalamaya davet edilmiştir. **4** adet başvuru sahibi yatırımcı hibe sözleşmesi öncesi hazırlamaları gereken tatbikat projelerini hazırlamışlar, almaları gereken yasal izin ve ruhsatlarını almışlar ve nakit veya banka teminat mektuplarını teslim ederek hibe sözleşmelerini imzalamıştır. Hibe desteği verilmesi uygun görülen kalan **3** adet başvuru sahibi ise Tebliğde belirtilen süre içerisinde hibe sözleşmesi imzalamamıştır. Bu projeler hibe desteği kapsamından çıkarılmıştır.

1-) Hibe Sözleşmesi imzalanan projelerden 2 Adet Proje tamamlanmış ve faaliyete geçmiştir. Bu projelerin hibeye esas proje tutarları ve ödenen hibe tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: 11. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	İlçesi	Köyü	Hakedişe Esas Gerçekleşme Tutarı			ÖDENEN HİBE TUTARI (TL)
			İnşaat (TL)	Makine Ekipman (TL)	TOPLAM (TL)	
Yüksek Plastik Tünel Projesi (14.175 m²)	İnhisar	Çayköy	-	498.811,00	498.811,00	249.406,00
120 Başlık Büyükbaş Besi Projesi	Söğüt	Oluklu	1.108.256,00	330.000,00	1.438.256,00	719.128,00
TOPLAM			1.108.256,00	828.811,00	1.937.067,00	968.534,00

2-) 1 Adet Projenin inşaatına Bilecik İl Özel İdaresi tarafından inşaat ruhsatı verilmediği için Bakanlığımızın da uygun görüşleri ile proje tasfiye edilmiş ve teminatı proje sahibine iade edilmiştir.(Marmara Nak. Termi. Ve Akaryakıt. Nak. Tur. İnş .San.Tic.Ltd. Şti.-80 BaşlıkBesi Çiftliği Projesi). Bu nedenle teminat tutarları yatırımcıya iade edilmiştir.

3-) 1 Adet Proje ise, Gölpazarı Belediyesi tarafından tahsis edilen yatırım yerinin imar planı değişikliği sebebiyle tahsisini kaldırdığından yatırım gerçekleşmemiştir. (Ömer KÖPRÜLÜ- Dondurulmuş Yarı Kurutulmuş Domates Üretim Tesisi). Bu nedenle teminat tutarları yatırımcıya iade edilmiştir.

2-) 12.ETAP (2017/22 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI :

13.09.2017 tarihli ve 30179 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 12. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan **11.12.2017** tarihine kadar Bakanlığımızın www.tarim.gov.tr internet adresinden **13** adet proje başvurusu yapılmıştır.

İl Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan ilk değerlendirmeler ve Bakanlığımızca yapılan nihai değerlendirmeler sonucunda **9** adet hibe başvurusuna hibe desteği verilmesine karar verilmiştir. Hibe desteği almaya hak kazanan 9 adet hibe başvurusundan 1 adet başvuru sahibi Tebliğde belirtilen süre içerisinde hibe sözleşmesi imzalamadığından hibe desteği kapsamından çıkarılmıştır.

Tablo: 12. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	Uygun Görülen Proje Sayısı	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)			Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)
		İnşaat	Makine Ekipman	TOPLAM	
Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	2	751.617,00	188.600,00	940.217,00	470.108,50
Kırsal Turizm Yatırımları	3	3.281.204,00	926.800,00	4.208.004,00	2.104.002,00
Hayvansal Ürünlerin İşlenmesi Depolanması ve Paketlenmesi	1	0,00	148.520,00	148.520,00	74.260,00
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştir.(Yüksek Plastik Tünel)	2	0,00	608.440,00	608.440,00	304.220,00
TOPLAM	8	4.032.821,00	1.872.360,00	5.905.181,00	2.952.590,50

1-) Hibe Sözleşmesi imzalanan projelerden 2 Adet Proje tamamlanmış ve faaliyete geçmiştir, (Ahmet KOCABIÇAK), (Nuri AYZ). Bu projelerin hibeye esas proje tutarları ve ödenen hibe tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Proje Konusu	Yatırımcı Adı	İlçesi	Köyü	Hakedişe Esas Gerçekleşme Tutarı			ÖDENEN HİBE TUTARI (TL)
				İnşaat (TL)	Makine Ekipman (TL)	TOPLAM (TL)	
Yüksek Plastik Tünel Projesi (10.080 m ²)	Ahmet KOCABIÇAK	İnhisar	Koyunköy	-	486.357,00	486.357,00	243.178,50
Hayvansal Ürün İşleme, Paketleme ve Depolanması Projesi	Nuri AYZ	Bozüyük	Karabayır	-	148.520,00	148.520,00	74.260,00
TOPLAM				-	634.877,00	634.877,00	317.438,50

2-) 3 Adet Projenin inşaat alımlarına ilişkin ihale işlemleri yapılmış ve inşaat işleri başlamıştır.

(Mülkiye KELEMCİOĞLU ve Asım AZAPOĞLU-Konaklama, Zaim GÜLER-Hayvancılık İşletmesi)

Gerçekleşen inşaat işleri için Mülkiye KELEMCİOĞLU' na 591.967,675 TL, Asım AZAPOĞLU'na 333.373,245 TL ara ödeme yapılmıştır.

Proje Konusu	Yatırımcı Adı	İlçesi	Köyü	Hakedişe Esas Gerçekleşme Tutarı			ÖDENEN HİBE TUTARI (TL)
				İnşaat (TL)	Makine Ekipman (TL)	TOPLAM (TL)	
Kırsal Turizm Yatırımları	Mülkiye KELEMCİOĞLU	Osmaneli	Merkez	1.183.935,35	-	1.183.935,35	591.967,675
Kırsal Turizm Yatırımları	Asım AZAPOĞLU	Osmaneli	Merkez	666.746,49	-	666.746,49	333.373,245
TOPLAM				1.850.681,84	-	1.850.681,84	925.340,92

Zaim Güler ise ahır inşaatı işlerini tamamlamış ancak % 60 hayvan varlığını henüz gerçekleştirmemiştir (Proje Hibe Tutarı: 162.644,40 TL dir).

3-) 13.ETAP (2019/30 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI:

02.08.2019 tarihli ve 30850 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 13. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan 14.11.2019 tarihine kadar Bakanlığımızın edys.tarim.gov.tr internet adresinden 22 adet proje başvurusu yapılmıştır.

Sistem üzerinde görülen 17 proje, İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve Bakanlığımızca değerlendirme aşamasındadır.

3-) BİREYSEL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ ÇALIŞMALARI :

Bu program kapsamında 2017 yılında en son çıkan tebliğ, 07.12.2017 tarihli ve 30263 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 2017/48 No'lu Tebliğ'dir.

2017/48 No'lu Tebliğ; 01.01.2018 tarihi ile 31.12.2020 tarihleri arasındaki 3 yıllık süreyi kapsamakta olup, bu süre içerisinde başka tebliğ yayınlanmayacaktır. Program kapsamındaki başvurular her yıl 1 Ocak tarihinden başlayarak 60 gün içerisinde başvuru sahipleri tarafından Tebliğe ve Uygulama Rehberine göre dosya halinde tek nüsha olarak elden İl Müdürlüğümüze teslim edilerek yapılacaktır.

2019 Yılında bu tebliğ kapsamında yapılan 2 adet proje başvurusu İl Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür. Başvuru sahipleri ile hibe sözleşmesi imzalanmış ve yatırımcılar tarafından projeler tamamlanmış, faaliyete geçmiştir.

Bu projelerin hibeye esas proje tutarı ve ödenen hibe tutarı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Proje Konusu	Proje Sahibi	İlçesi	Köyü	Toplam Proje Tutarı (TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)	Referans Fiyat Farkı Tutarı (TL)	Ödenen Hibe Tutarı (TL)
Tarla İçi Damla Sulama	İbrahim SERT	Osmaneli	Çerkeşli	18.660,99	16.183,51	2.473,48	8.091,76
Tarla İçi Damla Sulama	İsmail ÇETİN	Osmaneli	Çerkeşli	3.906,21	3.760,14	145,77	1.880,22
TOPLAM				22.567,20	19.943,95	2.623,25	9.971,98

4-) TAMAMLANAN PROJELERİN İZLEME-KONTROL ÇALIŞMALARI :

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında tamamlanan projelerin 5 yıl süre ile yılda 2 defa kontrolleri yapılmakta olup, bugüne kadar yapılan kontrollerde herhangi bir olumsuzluk tespit edilmemiştir.

Örgütlenme Çalışmaları

Tarımsal Amaçlı Kooperatifler ve Birlikler

2019 yılı içerisinde 30 adet tarımsal amaçlı kooperatifin, 5 adet üretici birliğinin olağan ve olağanüstü genel kurul toplantıları gerçekleştirilmiştir. 1554 çiftçi Genel Kooperatifçilik Eğitimi almıştır.

Halen faaliyeti devam eden kooperatifler, tarımsal üretici birlikleri ve ıslah amaçlı yetiştirici birliklerinin türleri ve sayıları aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo: Örgütlenme Çalışmaları

	Kooperatif-Birlik	Kooperatif Türü	Sayısı
1	Tarımsal Amaçlı Kooperatif Sayıları Toplam : 43 adet	Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri	29
		Tarımsal Sulama Kooperatifleri	13
		Su ürünleri Kooperatifleri	1
2	Tarımsal Üretici Birlikleri Toplam : 5 adet.	Süt Üreticileri Birliği	1
		Et Üreticileri Birliği	1
		Meyve Üreticileri Birliği	1
		Sebze Üreticileri Birliği	1
		Kanatlı Hayvan Eti Üreticileri Birliği	1
3	Islah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri Toplam : 3 adet	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	1
		Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği	1
		Arı Yetiştiricileri Birliği	1

KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

İstatistik Çalışmaları

İVA (İstatistik Veri Ağı) Bitkisel Üretim İstatistikleri

Bitkisel Üretim İstatistikleri, tarımsal ürünlere ilişkin İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) girişi yapılan bilgilerdir. Bitkisel üretim istatistikleriyle tarla ürünleri, meyve, sebze ve örtü altı üretimine ilişkin alan, üretim, verim ve ağaç sayısına ait veriler derlenmekte olup yılda üç kez tahmin girişleri yapılmaktadır. İstatistik Veri Ağı 2019 yılı bitkisel üretim istatistikleri sistem girişleri tamamlanmıştır.

İVA (İstatistik Veri Ağı) Hayvansal Üretim İstatistikleri

Hayvansal üretim istatistikleri, yıl içinde yürütülen çalışmalar aracılığıyla derlenen verileri kapsamaktadır. Bu kapsamda İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) veri girişleri yapılmaktadır. 2019 yılı İstatistik Veri Ağı Hayvansal Üretim İstatistiklerinin sisteme girişi için veriler toplanmış olup, girişler tamamlanmıştır.

İVA (İstatistik Veri Ağı) Tarım Alet Makine Sayıları İstatistikleri

Tarımsal alet ve makinelere ilişkin veriler İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) girişi yapılan bilgilerdir. 2019 yılında İstatistik Veri Ağı tarım alet makine istatistikleri girişleri tamamlanmıştır.

Tarımsal Fiyat İstatistikleri İstatistik Bilgi Sistemi (İBS)

Tarımsal faaliyetlerle uğraşan kesimin satın alma gücünde ve ekonomik refahında zaman içinde meydana gelen değişmelere ilişkin hesaplamalar yapabilmek amacı ile aylık bazda İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri tarafından ÇEF (Çiftçinin Eline geçen Fiyat) (tarla ürünleri, sebze, meyve, örtüaltı, hayvansal ürünler ile ilgili fiyatlar) ve ÇÖF (Çiftçinin Ödediği Fiyat) (fide, fidan, tohum, ilaç, gübre, çeşitli mal ve hizmetler) olmak üzere fiyatlar iki başlık altında derlenmektedir. Belirtilen konulara ilişkin toplanan verilerin ilgili sisteme kaynak belirtilerek girişleri tamamlanmıştır.

Ürün Maliyetleri Çalışmaları

İlimizde yetişen ürünlere (tarla, meyve, sebze) ait maliyet çalışmaları her yıl ürün hasatının sonrasında sahada yapılan çalışmalar sonucunda hazırlanmaktadır. Üretim maliyetleri hesaplamaları yapılırken ürünlerin Bilecik şartlarında sulu ve kuru yetiştirebilme şartları dikkate alınarak hesaplamalar yapılmaktadır. 2019 yılı içerisinde Bilecik Asliye Hukuk Mahkemesinin ve diğer kurumların farklı tarihlerde istediği hububat, sebze ve meyve ürün maliyet hesaplamaları ile ilgili resmi yazılarına cevap verilmiştir. İlimizde yetişen ürünlere (tarla, meyve, sebze) ait maliyet cetveli hazırlanmıştır.

Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi (TAMSİS)

Tarımsal Ürünler Maliyet Sisteminin (TAMSİS) Türkiye genelinde bitkisel ürünlerin maliyetlerinin ve birim alandan elde edilen net gelir değerlerinin hesaplanabilmesi amacı ile oluşturulmuş bir sistemdir. Tek yıllık ve çok yıllık ürünlerde her ilçenin kendi ilçelerindeki ekonomik değeri olan ürünlerin üretim tiplerine göre listesi hazırlandıktan sonra sistem üzerinden maliyet cetveli doldurulmaktadır. İlçelerde hazırlanan bu maliyet verilerinin ilçe, il ve genel müdürlük onayından sonra kullanıma hazır duruma gelmektedir. 2019 yılı maliyet çalışmaları yapılmış olup sisteme giriş işlemleri devam etmektedir. Girişler tamamlandıktan sonra gerekli kontroller yapılarak onaylama işlemi gerçekleştirilecektir.

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS)

Bakanlığımız Tarım Bilgi Sistemi (TBS), kapsamında oluşturulan Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS), 20.02.2017 tarihi itibarıyla 81 il ve ilçelerinde uygulamaya açılmıştır. Sistemde, Hal Fiyat İzleme Modülü de yer aldığından, ülke genelinde günlük sebze, meyve fiyat ve miktar bilgilerine ulaşılarak verilerin doğru ve güvenilir bir şekilde elde edilmesi amacıyla Bakanlığımız Hal Kayıt Sistemi (HKS) ile Bakanlığımız entegrasyonu sağlanmıştır. Bu amaçla Bu kapsamda İl ve İlçe Müdürlüklerimizce 20 Şubat 2017 tarihinden itibaren üretici, aracı, pazar, hal, market fiyatları günlük olarak TBS sisteminin ilgili ara yüzüne işlenmektedir. 2019 yılında hafta içi her gün 4 marketten veriler alınarak sisteme girişi gerçekleştirilmeye devam edilmektedir.

Tarımsal Yayım Projeleri Çalışmaları

Tarımsal Yayım Hizmetleri Desteklenmesi Projesi

Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi kapsamında tarımsal yayım faaliyetlerini etkinleştirmek ve bilginin doğrudan çiftçiye ulaşabilmesini sağlamak amacıyla eğitim ve yayım faaliyetlerinde bulunmaktadır. İl Yayım ve Eğitim Faaliyetleri kapsamında 2020 Yılı İl Yayım Programı hazırlanmıştır. Kitle Yayım Vasıtaları Üretimi ile 200 adet kitapçık, 310 liflet, 80 adet broşürün dağıtımını gerçekleştirilmiştir.

Tablo:2019 Yılı Yayım Faaliyetleri

Faaliyet	Adet	Çiftçi Sayısı
Çiftçi Toplantısı	241	3434
Demonstrasyonlar	153	917
Çiftçi Kursları	1	349
Panel, Fuar, Çiftçi İnceleme Gezileri, Teşvik Müsabakaları	77	4938
Toplam	484	9638

Çiftçi Kursları

Tablo : 2019 Yılı Çiftçi Kursları

Çiftçi Kursları	İlçe	Kurs Sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı
Meyve Ağaçlarında Budama (Askeriye)	Merkez	1	16
Meyve Ağaçlarında Gübreleme (Askeriye)	Merkez	1	16
Mantar Yetiştiriciliği	Bozüyük	1	40
Nakliyeci Yetki Belgesi, Sürücü ve Bakıcı Yeterlilik Belgesi almak isteyen Yetiştiricilerin uyması gereken kurallar	Merkez	1	13
Bitki Zararlıları İle Mücadele	İnhisar	1	20
Basıncılı Sulama Sistemleri	Gölpazarı	1	24
Arıcılık Kursu	Gölpazarı	1	21
Süt Hijyeni ve Sanitasyon	Merkez	1	35
Domates Yetiştiriciliği Kursu	Osmaneli	1	25
Şeftali Yetiştiriciliği	Osmaneli	1	25
Süt Hijyeni ve (Makine İle Sağım İşçiliği)	Pazaryeri	1	16
Koyun Yetiştiriciliği	Bozüyük	1	41
İşletmelerde Hijyen Eğitimi	Gölpazarı	1	57
Toplam		13	349

Düzenlenen Etkinlikler

Tablo: Çiftçi İnceleme Gezileri, Teşvik Müsabakaları, Sergiler, Konferanslar, Paneller ve Diğer Benzeri Faaliyetlere Ait Uygulama Raporu

Faaliyetin Konusu	Faaliyet Sayısı	Katılımcı Sayısı	Düzenlendiği Yer
Tarım ve İnsan Resim Sergisi	1	30	Bozüyük Sarar AVM
Lider Çocuk Tarım Kampı	1	12	Bilecik İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kadın Çiftçilerle Teknik Gezi	1	13	Sakarya Geyve Yöresel Ürünler Merkezi
Gıda Güvenirliliği ile Gıda Kayıpları ve İsrafi	10	232	Osmaneli
14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü	1	11	Ankara Beştepe Külliyesi
Kariyer Günleri	1	63	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Kütahya Tarım Fuarı	1	18	Kütahya
Eskişehir Tarım Fuarı	1	40	Eskişehir
İzmir Tarım Fuarı	1	15	İzmir
Konya Tarım Fuarı	1	50	Konya
Mantarcılık Tesisi Ziyareti	1	20	Kapanalan/Bozüyük
Tohumlar Minik Ellerde Canlanıyor Projesi	5	252	Bilecik Merkez/MEB' e bağlı 5 Anaokulu
Gıda Güvenirliliği Gıda Kayıpları ve İsrafi	10	463	Osmaneli /Atatürk İlkokulu, Balaban İlkokulu, Şehit Osman Er İmam Hatip Ortaokulu
Köyümüz- Köylümüz Öğrencilerimiz projesi kapsamında tarımsal teknik gezi	1	14	Osmaneli Belediyesi- Yalova Tarım A.Ş. - Balaban İlkokulu
Kimyasal Mücadele Yöntemleri” ve “Mücadele Emniyet Kuralları”	3	25	Merkez
Köy Bahçeleri Projeleri	12	125	12 Köy
Köy Yollarını Ağaçlandırma Projesi	11	256	11 Köy
Nar Festivali	1	350	İnhisar
Üretken Köy Projesi Tanıtım Programı	1	163	Bahçecik
Silajlık Mısır Hasadı Tarla Günü	1	225	Bahçecik
Kızıldamlar Kestane Kabağı Festivali	1	432	Kızıldamlar
Ceviz Fidanı Dağıtım Töreni	1	356	Söğüt
Ceviz Fidanı Dikimi Etkinliği	1	268	Sarmaşık Köyü
Lavanta Dikimi Etkinliği	1	241	Ulupınar
Sanayicilerle Çiftçiler Buluşuyor Programı	1	92	İl Özel İdare
Kurtköy Fasulyesi Tarla Günü	1	265	Kurtköy
Bursa Tarım Fuarı	1	260	Bursa
Antalya Tarım Fuarı (Pazaryeri)	1	16	Antalya
Buğday Demonstrasyonu Tarla Günü	1	138	Alpagut
3. Tarım Şurası Toplantısı	1	468	Şeyh Edebali Kongre Merkezi
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri Bilgilendirme Toplantısı	2	25	İl Müdürlüğü Toplantı Salonu
Toplam	77	4938	

Kadın Çiftçilerle İlgili Çalışmalar

Acil Obstetrik Bakım Programı kapsamında İl Müdürlüğümüz ve Sağlık İl Müdürlüğünce merkez köylerdeki 74 kadın çiftçiye eğitimler gerçekleştirildi.

Bilinçsiz ilaç kullanımından kaynaklanan zararların görülmemesi için üreticilerin bilinçlendirilmesi amacıyla merkez köylerdeki 74 kadın çiftçiye “Kimyasal Mücadele Yöntemleri” ve “Mücadele Emniyet Kuralları” eğitimleri verildi.

Cumhurbaşkanlığı 1. 100 Günlük Eylem Planı kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı ortaklığında 30 Ekim 2018 tarihinde imzalanan "Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü" kapsamında Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Ticaret İl Müdürlüğünden oluşan “Bilecik İli Kadın Kooperatifçiliği Çalışma Grubu” oluşturulmuştur.

Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi kapsamında İlimizde faaliyet gösteren Gölpazarı ve çevresindeki “S.S. Göl Flanoz Gölpazarı ve Çevresi Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi”nde “*Bilecik İli Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi Programı*” düzenlenmiştir. Programda 35 kadın çiftçiye kadın kooperatiflerinin kurulmasına yönelik teşviklerde bulunulmuş ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi ile ilgili gerekli bilgilendirme, rehberlik ve yönlendirmeler yapılmıştır.

Geyve Yöresel Ürünler Üretim Merkezi’ne bilgi alışverişi yapmak üzere kadın çiftçilerle ziyaret gerçekleştirilmiştir.

2019 yılında Bilecik İli Kadın Kooperatifçiliği Çalışma Grubu tarafından 4 kez toplantı gerçekleştirilmiştir. İlimizde kadın kooperatifçiliğini teşvik ve güçlendirme amacıyla İlimizde faaliyet gösteren “S.S. Gölpazarı Göl Flanoz Gölpazarı ve Çevresi Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi” i ve kadın derneklerine, İlimiz Merkez ve ilçelerine bağlı köylerde tarımsal faaliyetlerle uğraşan kadınların ürettikleri yöresel ürün atölyelerine 11 kez ziyaret gerçekleştirilmiş olup kooperatif ortağı olan ya da olmayan 198 kadına kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi kapsamında eğitimler verilmiştir.

Lider Çocuk Tarım Kampı

Bakanlığımızın talimatı ile İl Müdürlüğümüz nezninde Lider Çocuk Tarım Kampı 27-29 Mayıs tarihlerinde Kozabirlik İlkokulu 4. Sınıf öğrencileri (12 öğrenci) katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Uygulamalı eğitim kapsamında programda; Biosun Atık Tesisi/Kızıldamlar köyü, Yaşayan Şehir Müzesi ve Söğüt Dikmen Fide İşletme gezisi yer almıştır.

Tarım ve İnsan Fotoğraf Sergisi

Bakanlığımız Eğitim Yayım ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı tarafından her yıl geleneksel olarak düzenlenen "Tarım ve İnsan" konulu fotoğraf sergisinin açılışı ilimizde 13 Mayıs 2019 tarihinde Bozüyük Sarar Outlet Alışveriş Merkezi'nde yapıldı.

Basın ve Enformasyon Çalışmaları

Basın ve Enformasyon Çalışmaları kapsamında, müdürlüğümüz faaliyetlerinin fotoğraflanması, web sitesinin yayını ve güncelleme işlemleri yapılmaktadır. İl Müdürlüğümüz web sitesinde 2019 yılında toplam 129 adet haber, 41 adet duyuru yayınlanmış yerel gazetelere ve Bakanlığımız web sitesine gönderilmiştir.

Hizmet İçi Eğitimler

2019 yılında HİEBİS üzerinden 80 eğitim başvurusu gerçekleşmiş olup bunlardan 29'u reddedilmiş, 51 eğitim başvurusu onaylanmıştır.

Tarımsal Kuraklık Eylem Planı

2019 yılı kuraklık eylem planı kapsamında; ilimiz tarım ürünlerine ait üretim bilgileri ve ürün gelişim gözlem raporları her ay Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Doğal Afetler

2019 yılında ilimiz merkez ve ilçelerinde meydana gelen doğal afetler İl ve İlçe Müdürlüğümüz teknik personellerince incelenmiş ve hasar tespit çalışmaları yapılmıştır.

Tablo: 2019 Yılı Doğal Afetleri

İlçe Adı	Köy Sayısı	Çiftçi Sayısı	Afet Nevi	Alan (da)	Ürün	Zarar Oranı (%)
Osmaneli	13 Köy 2 Mah.	164	Don - Kırığı	1125	Bağ	35 - 40
Gölpazarı	3	83	Dolu	808	Kiraz - Vişne Erik - Domates Fasulye - Ceviz - Biber Şeftali - Badem Kabak - Buğday Ayçiçeği	40 - 90
Pazaryeri	3	15	Aşırı Yağış - Fırtına	89	Şerbetçiotu Fasulye	60 - 70
İnhisar	1	16	Sel	50	Kiraz	30 - 40
	1	24	Dolu	335	Nar - Ayva- İncir Marul - Maydanoz -Roka ve Sera	40 - 90
Merkez	1 Köy 1 Mah.	58	Dolu - Aşırı Yağış - Sel	2386,6	Arpa - Ayçiçeği Balkabağı- Biber Buğday - Çilek Domates- Enginar - Hünnap Kabak - Karpuz- Karnabahar Kavun - Kiraz - Pırasa - Mısır Nohut - Yonca Yulaf - Zeytin	5 - 90

Tarım Sigortaları

İl merkezi ve ilçelerimizde tarım sigortaları 2018 yılı uygulamalarının tanıtılması ve üreticilerimizin bilgilendirilmesi amacı ile TARSİM Bursa Bölge Müdürlüğü ile birlikte merkez ve ilçelerimizde toplam 8 adet TARSİM tarım sigortaları toplantısı organize edilmiştir.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA)

2019 yılı için 21 üreticimizle sözleşme imzalanmış olup sözleşme imzalanan çiftçilerimizden yılsonu itibarıyla Çiftçi Kayıt Defterleri toplanmıştır. Ayrıca 2018 yılında sözleşme imzalanan 21 üreticimizden 18'i Çiftçi Kayıt Defterini zamanında teslim etmiş ve ÇMVA desteğini almaya hak kazanmıştır. 18 üretimimize 2019 yılında toplamda 10.800 TL ÇMVA destek ödemesi yapılmıştır.

ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

1. 4342 Sayılı Mera Kanunu Çalışmaları

İlimizde mera çalışmaları, 28.02.1998 tarihli ve 23272 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan 4342 Sayılı Mera Kanunu kapsamında yürütülmektedir. İlimizde meraların tespit, tahdit, tescil, tahsis ve ıslah çalışmaları Şube Müdürlüğümüzce yürütülmektedir. İlimizde tespit ve tahdit çalışmaları 2005 yılında tamamlanmıştı; ancak İl Mera Komisyonunca yapılan bu tespit ve tahdit çalışmalarının değerlendirilmesi neticesinde İlimiz, Merkez ilçe Çukurören ve Necmiye Köyleri, Gölpazarı İlçesi Doğancılar, Osmaneli İlçesi Selimiye, Bozüyük İlçesi, Düzağaç, Metristepe, Saraycık Köyleri ile Söğüt İlçesi Oluklu Köyünde tespit çalışmaları yenileme çalışmaları başlatılmış ve İlimiz Bozüyük İlçesi Düzağaç Köyünde mera tespit ve tahdit çalışmaları tamamlanmıştır.

Bozüyük Tapu Müdürlüğü, Bozüyük Kadastro Müdürlüğü, İl Özel İdare Müdürlüğü, Bozüyük Milli Emlak Şefliği ve Bozüyük Orman İşletme Şefliği ile yapılan resmi yazışmalar sonucunda mera kayıtları ve hazine arazilerinin incelenmesi neticesinde Düzağaç köyünde 600.945 m² mera alanı tespit edilmiştir. Aynı kurumların kayıtları üzerinde Merkez Çukurören ve Necmiye Köyleri, Osmaneli İlçesi Selimiye Köyü, Gölpazarı İlçesi Doğancılar Köyü, Bozüyük İlçesi Saraycık ve Metristepe Köylerinde yapılan çalışmalarda Merkez Çukurören köyünde 38.948 m², Necmiye Köyünde ise 165.849 m², mera alanları ile Osmaneli İlçesi Selimiye Köyü'nde 220.280 m², Gölpazarı Doğancılar Köyü'nde 41.732 m², Bozüyük İlçesi Saraycık Köyü'nde 58.800 m², Metristepe Köyü'nde 415.773 m² mera alanı tespit edilmiştir. Çalışma yapılan Bozüyük İlçesi Düzağaç, Merkez İlçesi Çukurören ve Necmiye Köyleri, Osmaneli İlçesi Selimiye Köyü, Gölpazarı İlçesi Doğancılar Köylerinde tahdit çalışmaları tamamlanmış, Bozüyük İlçesi Saraycık ve Metristepe Köylerinde tahdit çalışmalarına devam edilmektedir. Söğüt İlçesi Oluklu Köyünde de mera tespit çalışmalarına başlanılmış ve çalışmalar devam etmektedir.

2. Mera Tespit, Tahdit ve Tahsis Alanları

İlçe	Mera Tespit Alan (da)	Mera Tahdit (Tescil) Alan (da)	Tahsis Yapılan Alan (da)	Tahsis Oranı (%)
Merkez	1.089,88	1.273,31	794,48	62
Bozüyük	20.047,63	20.051,61	19.300,82	96
Gölpazarı	4.282,97	1.507,85	1.507,85	100
İnhisar	7.517,62	7.498,88	7.498,88	100
Osmaneli	4.996,09	5.128,36	5.126,90	100
Pazaryeri	4.876,78	4.803,97	4.439,84	92
Söğüt	15.494,78	15.882,27	15.815,65	100
Yenipazar	1.778,94	1.833,01	1.813,05	99
Toplam	60.084,68	57.979,26	56.297,47	97

Tablo: Mera Tespit, Tahdit ve Tahsis Alanları

3. Mera Tahsis Çalışmaları

Tablo: 2019 Yılında Yapılan Tahsis Çalışmaları

İlçeler	Köyler	Tahsis Yapılan Alan (Da)
Bozüyük	Düzağaç	28,90
Bozüyük	Düzdağ	600,945
Osmaneli	Kazancı	55,29
Toplam		685,135

Kaynak: Bilecik İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü kayıtları

4. Mera Bilgi Sistemi Projesi (MERBİS) Çalışmaları

Mera Bilgi Sistemi Projesi (MERBİS) kapsamında orta malları siciline kaydı tamamlanan İlimiz mera alanlarının, NETCAD ortamında çizimleri yapılarak sözel verileri ile birlikte sisteme girilip, internet ortamına aktarımı sağlanmaktadır.

2019 yıl sonu itibarı ile tahdit işlemi yapılan toplam mera alanlarının % 87'e yakını MERBİS'e aktarılmıştır. İlimizde tespit ve tahdit çalışmaları yapılan mera alanlarının sisteme girişlerine devam edilmektedir.

5. Mera Tahsis Amacı Değişikliği (TAD) Çalışmaları

4342 sayılı Mera Kanununun 14.maddesi gereği “mera yaylak ve kışlaklar ile umuma ait otlak ve çayırardan tahsis amacı değiştirilmedikçe mera, yaylak ve kışaktan bu Kanunda gösterilenden başka şekilde yararlanılamaz”. Bu kanun maddesi kapsamında;

2019 Yılı ilk on aylık dönem içerisinde 4 adet tahsis amacı değişikliği işlemleri tamamlanarak hazine adına tescil edilmesi için Kadastro Müdürlüğüne gönderildi. 3 adet tahsis amacı değişikliği işleminin Bakanlık görüşleri alındı, ot bedelinin yatırılması için başvuru sahiplerine bildirildi. 1 adet yeni tahsis amacı değişikliği müracaatın inceleme, rapor ve Mera Komisyon Kararı aşamaları gerçekleştirildi. 2018/8 sayılı genelge kapsamında görüş alınması için Bakanlığa gönderildi. 3 adet tahsis amacı değişikliği müracaatı için ot bedeli güncellenmesi yapıldı ve başvuran kurumlara 6 aylık süre verildi.

Aşağıdaki tabloda 2019 yılında yapılan tahsis amacı değişikliğine ait bilgiler yer almıştır.

İlçesi	Kiralama Türü	Firma	Mera Adı	Dönem	Tahsis Amacı Türü	20 yıllık Ot Tutar (TL)
Söğüt	Tahsis Amacı Değişiklik	Botaş Boru Hattı Petrol Taşıma A.Ş	Kepen Köyü dört adet mera 3156,02 m2	Şubat	Mera Kanunu 14/ğ Maddesi	4.260,60
Bozüyük	Tahsis Amacı Değişiklik	Botaş Boru Hattı Petrol Taşıma A.Ş	Dodurga ve Erikli Köyü mera vasıflı taşınmazın 15.691,89 m2 lik kısmı	Mayıs	Mera Kanunu 14/ğ Maddesi	21.182,85
Yenipazar	Tahsis Amacı Değişiklik	Yenipazar Belediye Başkanlığı, Yenipazar Mal Müdürlüğü	Çöte Mah. 178 parsel nolu 59,60m2 mera	Kasım	Mera Kanunu 14/d Maddesi	687,69
Osmaneli	Tahsis Amacı Değişiklik	Osmaneli Mal Müdürlüğü (Oğulpaşa Köy Tüzel Kişiliği)	Oğul Paşa Köy merası	Aralık	Mera Kanunu 14/d Maddesi	70.223,42

Kaynak: 2019 yılı merbis.gov.tr kayıtları

6. Mera Islah ve Amenajman Projeleri Çalışmaları

4342 Sayılı Mera Kanunu Gereğince; Danışman kuruluş olan Eskişehir Geçit Kuşağı Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile birlikte İlimiz, Söğüt İlçesi Yeşilyurt Köyünde ve Bozüyük İlçesi Dombayçayırı Köylerinde gübreleme 5400 kg 20.20.0 kompoze gübresi uygulanmıştır. Bu uygulamaya konulan Mera Islah ve Amenajman Projeleri çalışmalarına ek olarak **2020-2023** yıllarında uygulanması planlanan Bozüyük İlçesi Çokçapınar Köyü ve Osmaneli ilçesi, Selimiye köylerinde Mera Islahı ve Amenajmanı Projeleri 18-21 Kasım 2019 tarihinde Bakanlığımızca yapılan “Mera Islahı ve Amenajmanı Projesi Toplantısında” uygulanmasına karar verilmiştir. Proje bilgileri ile proje kapsamında yapılan faaliyetler *NET-CAD merbis.gov.tr* ortamında yer alan proje arayüzünde girişleri yapılmaktadır.

7. Mera Yaylak ve Kışlakların Kullanılması Çalışmaları

4342 Sayılı Mera Kanununun 26. Maddesi gereğince; mera, yaylak ve kışlaklardan komisyonca tespit edilecek otlatma haklarına göre yararlanacak hayvan sahipleri komisyonca her yıl tespit edilecek belli bir ücreti ödemekle yükümlüdür. Muhtarlık veya belediyeler tarafından yapılacak bu tahsilatın, o yerin mera alanlarının ıslah ve geliştirilmesi amacı ile köy sandığına veya belediye bütçesinde ayrı bir hesap açılarak o hesaba gelir olarak kaydedilmesi gerekir ve bu gelirler amacı dışında kullanılmaması gerekmektedir.

İl Mera Komisyonunun 04.02.2019 tarih ve 602 sayılı kararın 4. maddesi gereğince; İlimiz mera alanlarının 2019 Yılı otlatma başlangıç ve bitiş tarihleri ilçeler bazında aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İlçeler	Otlatma Başlangıç Tarihi	Otlatma Bitiş Tarihi	Otlatma Gün Sayısı
İnhisar, Osmaneli	15.04.2019	15.10.2019	180 gün
Merkez, Gölpazarı	01.05.2019	15.10.2019	150 gün
Bozüyük, Pazaryeri, Söğüt, Yenipazar	01.05.2019	05.10.2019	150 gün

İl Mera Komisyonu tarafından 2019 Yılı için tahsil edilmesi gereken otlatma bedeli, küçükbaş hayvan başına 2,50 TL; büyükbaş hayvan başına 25,00 TL olarak belirlenmiştir. Mera, yaylak ve kışlaklarda otlatma hakkının üstünde hayvan otlatanlardan bu ücret fazla her hayvan sayısı için üç katı olarak tahsil edileceği kararı alınmıştır.

8. Mera Yaylak ve Kışlak Alanlarındaki İşgallere Yönelik Çalışmalar

Mera alanlarına yönelik olarak yapılacak sürme, ekme, inşaat yapma, zarar verme gibi her türlü eylem işgal olarak değerlendirilmektedir. Bu gibi işgallerde bulunanlar hakkında 4342 Sayılı Mera Kanununun 19. ve 27. Maddeleri gereğince 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun veya 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75'inci maddesi gereğince işlem yapılmaktadır. Bunun yanında meralara yapılacak işgaller Türk Ceza Kanununun 513'üncü ve devamı maddelerine göre de suç teşkil ettiğinden Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulabilecektir.

4342 Sayılı Mera Kanununun 19. Maddesi gereğince “Muhtarlar ve belediye başkanları; mera, yaylak ve kışlakların ve sınır işaretlerinin korunmasından ve ayrıca tahsis amacına göre en

iyi şekilde kullanılmasının sağlanmasından sorumludur. Muhtarlar ve belediye başkanları ayrıca, geliştirme projelerinde öngörülen hususların yerine getirilmesinde, kamu görevlilerine yardımcı olmakla görevli ve sorumludurlar. Bu kapsamda İlimizde 2019 yılı Ocak- Haziran aylarında Söğüt İlçesi Kepen Köyü ve Osmaneli İlçesi Boyunkaya Köylerinden gelen dilekçelere istinaden mera alanlarına yapılan işgaller kaldırılarak 3091 sayılı Kanun kapsamında işlem yapılması için İl mera Komisyon kararı alınmıştır.

9. Yem Bitkileri Üretim ve Planlama Çalışmaları

9.1.Yem Bitkileri Destekleme Çalışmaları

Yem Bitkileri desteklemeleri, 2019 Yılı Yem Bitkileri Destekleme Ödemelerine ilişkin Tebliğ 2019-46 sayılı Tebliğ “9 Kasım 2019 tarih ve 30943 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur”. Bu karar kapsamında yem bitkileri ekilişleri yaparak müdürlüğümüze müracaat eden üreticilerin beyanlarının kabulleri yapılmaktadır. Kabuller yapıldıktan sonra yem bitkileri arazi ekiliş kontrolleri “hasad öncesi” yapılmaktadır. Her yıl beyan vermeyen çiftçiler veya beyan verip de toplam 10 dekarın altında ekiliş yapanlar üreticiler yem bitkileri desteklerinden faydalandırılmazlar. Çok yıllık yem bitkileri (Yonca, Korunga, Üçgüller ve Gazalboynuzu vb.) ekilişleri yapan üreticilerin desteklemelerden faydalanabilmeleri için; her yıl tarım ve orman il/ilçe müdürlüklerine başvurarak beyan vermek zorundadırlar. İlimizde 2019 yılı yem bitkileri destekleme ödemelerine ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: 2019 yılı İl Merkezi ve İlçeler Yem Bitkileri Destekleme Çalışmaları

Sıra No	İlçe Adı	Toplam Çiftçi Sayısı (Adet)	Desteğe Tabi Alan (Dekar)	Destek Miktarı (TL)
1	BOZÜYÜK	101	2.812,863	180.617,21
2	GÖLPAZARI	155	4.437,533	265.263,37
3	İNİSAR	17	552,818	33.169,08
4	MERKEZ	176	6.147,704	462.157,40
5	OSMANELİ	103	2.681,799	188.326,74
6	PAZARYERİ	121	3.157,123	206.480,15
7	SÖĞÜT	95	3.416,860	205.929,12
8	YENİPAZAR	284	7.937,221	521.723,37
GENEL TOPLAM		1052	31.143,921	2.063.666,44

Kaynak: 2019 Yılı TBS Kayıtları

9.2.Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Proje Çalışmaları

9.2.1. Büyükbaş Hayvancılık Özelinde Köy Bazlı Birlikte Üretim Modeli Projesi

Yenipazar İlçesi, Danişment Köyünde, Köyün öz kaynaklarının aktifleştirilerek en az maliyetle en yüksek üretimi elde etme mantığıyla çalışarak, nihayetinde köy bazında büyükbaş hayvancılığın sürdürülebilir bir geçim kaynağı haline getirilmesi sağlamak. Bu sayede köyden kente göçün önlenmesi, çiftçilerimizin refah seviyesinin artırılarak böylelikle kentlerden köylere dönüşün de teşvik edilmesidir. Projenin Tahmini Bütçesi 4.000.000,00 TL olup; proje ortakları ise Danişment Köyünde Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği yapan 22-25 adet Üretici ile Danişment Köyü Köy Tüzel Kişiliğidir.

9.2.2. Üretken Köy Projesi (Silajlık Mısır ve Yem Bezelyesi Üretimini Yaygınlaştırma Alt Projesi)

Proje ile hayvancılık girdileri arasında en büyük paya sahip olan yem masraflarının asgari düzeye indirilmesi, hayvancılık ekonomisine katkı sağlamak, meraya olan otlatma baskısını azaltmak, yem bitkisi yetiştiriciliğini yaygınlaştırılmak ve kendi tarım arazileri de daha verimli kullanmalarını sağlamak amacıyla amacıyla proje yeri olarak seçilen Bahçecik köyünde; I. ürün olarak yem bezelyesi (*öz kaynak çeşidi*), II. ürün olarak da silajlık mısır (*aga çeşidi*) yetiştiriciliği için tohum tedarikleri yapılarak çiftçilere dağıtılmıştır. Projenin toplam bütçesi 33.000 TL olup; Projenin finansmanı % 50 si çiftçiler tarafından %50 si de İl Müdürlüğümüz ile Bilecik Sanayi ve Ticaret Odası (bağış) tarafından karşılanmıştır.

10. Bilecik Merkez ve İlçelerinde Köy Bilgilendirme Toplantıları

4342 Sayılı Mera Kanununun uygulanması kapsamında İlçe Müdürlüklerimizle koordineli olarak çalışılmaktadır. İl Merkezimiz ve ilçelerimize bağlı bazı Köy ve Mahalle Muhtarlığında Kanun Hükümleri ile ilgili bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Özellikle meraların korunması, kullanılması ve otlatma yasağının uygulandığı dönemlerde yasağa uyularak hayvan otlatılmaması meraların otundan daha iyi fayda sağlanacağı anlatılmıştır. Sorgum-sudan otu ve Ryegrass (İtalyan Çimi) yetiştiriciliği hakkında da bilgilendirme yapılmıştır. Bu yem bitkilerinin yetiştiriciliği hakkında lifletler hazırlanarak üreticiler verilmiştir. Ayrıca Merkez Köylerimizde Yem Bezelyesi ve Silajlık Mısır ekilişleri hakkında bilgi verilmiştir. Yerli hibrit mısır çeşitlerimiz olan “Aga, Samada, Sakarya ve Hacıbey” çeşitleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır. 2019 yılı Haziran ayının ilk haftasında Bahçecik köyünde bu dört çeşidin II. Ürün olarak ekilişleri

yaptırılmış ve 03 Ekim 2019 tarihinde bir tarla günü düzenlenerek katılımcılara çeşitler tanıtılmıştır. Çeşitlerden ortalama dekara 8.500 kg verim alınmıştır. Ayrıca tüm köylerde meraların korunmaları ve düzenli otlatılmaları hakkında bilgilendirme çalışmalarına devam edilmektedir.

11. Mera Yönetim Birlikleri

Mera Yönetim Birliklerinin Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları 31.07.1998 tarih ve 23419 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mera Yönetmeliğinin 11. Maddesi “*Mera Yönetim Birlikleri köy veya belediyede oturan hayvancılıkla uğraşan çiftçiler arasından, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların tespit, tahdit ve tahsis işlemleri tamamlandıktan sonra, seçimle belirlenen beş asil ve beş yedek üyeden oluşur. Ayrıca, köylerde muhtar, ziraat odası temsilcisi, belediyelerde çiftçi mallarını koruma başkanları ve ziraat odası başkanları, köy veya belediyede bulunan tarımsal ve çevre ile ilgili sivil toplum örgütü temsilcilerinden en fazla üyeye sahip ilk ikisinin göstereceği iki üye Mera Yönetim Birlikleri'nin doğal üyesidir. Üç yılda bir yapılacak olan genel kurul ile asil ve yedek üyeler yeniden belirlenir. Seçilen beş asil üye ile doğal üyeler kendi aralarında başkanlarını seçer. Oyların eşit olması halinde başkan kura ile belirlenir. Mazeretsiz olarak üst üste iki kez toplantıya katılmayan seçilmiş üyelerin üyelikleri düşer. Boşalan üyenin yerine, seçimle gelen ilk sıradaki yedek üye görev yapar. Ekonomik arazi büyüklüğü mevcut olmayan mera, yaylak, kışlak ve umuma ait otlak ve çayır alanları için Mera Yönetim Birlikleri kurulması zorunlu değildir.*

Mera Yönetim Birlikleri her ay sonu çoğunlukla toplanır, yapılan çalışmaları değerlendirir. İhtiyaç duyulduğu zamanlarda üç üyenin talebi veya başkanın çağrısı ile Mera Yönetim Birlikleri olağanüstü toplanabilir. Mera Yönetim Birlikleri salt çoğunlukla toplanır ve katılımların salt çoğunluğu ile karar alır.

Alınan kararlar, karar defterine islenir ve üyelerce imzalanır.” Mera Yönetim Birliklerinin görevi ise aynı yönetmeliğin 12. Maddesinde belirtilmiştir.

12. Mera Kiralama Çalışmaları

Meraların kiralanması, 31.7.1998 tarihli ve 23419 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mera Yönetmeliğinin 7inci maddesi “*Kadimden beri mera, yaylak ve kışlak olarak kullanılan yerler ile aynı amaçla kullanılmak üzere köy veya belediyelere tahsis ya da terk edilen yerler, Devletin hüküm ve tasarrufunda veya hazinenin mülkiyetinde bulunan arazilerden etüt sonucu mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanılabileceği anlaşılan yerler, mera, yaylak ve kışlak olarak*

kullanılmak amacıyla kamulaştırılacak yerlerden çalışmalar sonucu ihtiyaç fazlası olarak belirlenen mera, yaylak, kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanları, öncelikle en yakın köy veya belediyeye, o köy veya belediyede oturan ve hayvancılık yapan çiftçilere veya bu amaçlı kuruluşlara, bunun mümkün olmaması halinde hayvancılık yapan veya hayvancılık işletmesi kurmak isteyenlere ıslah etmek koşulu ile yirmi beş yıla kadar ihale ile kiralanabilir. Ancak kiralama köy ve belediyelerin hayvan varlığındaki değişim dikkate alınarak her beş yılda bir, İl Mera Komisyon tarafından yeniden değerlendirilir. İlimizde 2019 yılında ihtiyaç fazlası mera alanı bulunmadığından kiralama yapılamamıştır.

13. Mera Fon Gelirleri

Mera Kanununun 30. Madde Uygulamaları kapsamında;

- a. Otlatma amacıyla kiraya verilen mera, yaylak ve kışlaklardan yönetmelikte belirtilen usule göre alınacak ücretler.
- b. Tahsis amacı değişikliği talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerden, 14 üncü maddesi tahsis amacı değiştirilen mera, yaylak ve kışlaklardan elde olunacak yirmi yıllık ot geliri esas alınarak, komisyonca tespit edilerek alınacak ücret.
- c. Yayla turizmi amacıyla 20'nci madde çerçevesinde verilecek yapı izinlerinden valiliklerce tespit edilecek miktarda alınan yapı ruhsat ücretleri ile bu yerlerin yıllık kira bedelleri.
- d. Her türlü bağış ve yardımlar.

Yukarıda belirtilen ödeme başlıklarındaki bazı gelirler *NET-CAD merbis.gov.tr* ortamında girişleri yapılmaktadır. Bu kapsamda et ve süt işleyen firmalardan alınan “*bide birlik (% 0,1) mera fon kesintisi 18 Ocak 2019 günü*” yürürlükten kaldırılmıştır. Ocak ayında 18 günlük sisteme girişleri yapılan toplam mera fon tutarı 5.006 TL ye ulaşmıştır.

İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Bina, Lojman ve Diğer Tesis Sayıları

Tablo: Bina ve Lojman Durumu

Teşkilatlandığı İlçe Sayısı	Lojman Sayısı	Salonu Toplantı Salonu Sayısı	Hizmet Binası Sayısı			Lojman Durumu	
			Hükümet Binası içinde (Adet)	Mülk (Adet)	Kira (Adet)	Kullanılan	Kullanılmayan
8	29	1	2	7	-	17	12

Araç Durumu

Tablo: 2019 Yılı Araç Durumu

	Resmi Araç	Kiralık Araç	Toplam
Merkez	9	5	14
İlçeler	18	1	19
Genel Toplam			33